

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAINAPILAP

Ára 5 lej

Vasárnap, 1936. október 11.

5697. EV. TISRI 25. XIX. ÉVF. 232. SZÁM

tal: Olaj, Str. Barou L. Pop
19. Telefon: 8-61. Hírlapok árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 24 dollár. Hirdetések díjazásáról szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági zsidóság egységes politikai napilapja. Cikkeink utánozását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Az orosz és spanyol vádak azonnali megvizsgálása mellett döntött a benemavatkozási bizottság

Éles olasz és német tiltakozás a Szovjet vádjal ellen. Eden és Blum a szigorú semlegesség fenntartása mellett. A Szovjet most már nyíltan támogatja a spanyol kormányt

London, október 10. Az elmúlt két nap szenzációs, de egyben nyugtalanító fordulatot hozott a nemzetközi helyzetben. A spanyol benemavatkozási bizottság szerdai ülésén Szovjet-oroszország képviselője bejelentette, hogy miután tudomására jutott, miszerint a német, olasz és portugál kormányok a semlegességi szerződés ellenére rendszeresen támogatják a felkelőket, a szovjetkormány felmentve érzi magát a benemavatkozási szerződésben vállalt kötelezettségei alól, illetőleg amennyiben a legzáróbb időn belül nem történik intézkedés a fegyverszállítások megakadályozására, úgy Szovjet-oroszország is rendszeresen fogja támogatni a kormányzatokat.

A szovjetkormány bejelentése érthető konsternációt keltett a semlegességi szerződést aláírt államok, főleg pedig a legközvetlenebbül érdekelt francia és angol kormányok delegátusai körében.

Míg a jobboldali és fasiszta lapok tajtékozó diáhlval imak Oroszország lépéséről, addig a baloldali, illetőleg demokratikus lapok mindegyike helyesli a szovjet lépését, amelyet jogosnak tartanak.

A helyzet mindenestre súlyos és fenyegető. Az olasz, német és portugál kormányok erőlyes tiltakozást jelentettek be az orosz vádak ellen, viszont az angol közvélemény szigorú vizsgálatot követel az orosz vádak ügyében.

Az angol és francia kormányok körében rendkívüli izgalom uralkodik, mert attól tartanak, hogy az orosz lépés háborús konfliktushoz vezethet, ami maga után vonhatja az egész európai béke felborulását.

A helyzet súlyosságát mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy a szovjet bejelentésének hatása alatt Edennel azonnal Párizsba utazott, hogy Leon Blummal beható tárgyalásokat folytasson. Az eddigi hírek szerint Anglia és Franciaország ragaszkodik a semlegesség fenntartásához, de Anglia a vizsgálat megtartását elengedhetetlennek tartja.

Újabb hírek megerősítik azt a tegnapi londoni híradást, hogy Csehszlovákia is csatlakozott a benemavatkozási szerződésben vállalt kötelezettségek felmondásához.

A nagyjelentőségű események újabb fázisáról alábbi tudósításaink számolnak be:

Eden és Blum a további szigorú semlegesség álláspontjára helyezkedtek

Eden angol külügyminiszter tegnap Párizsban tanácskozott Blum miniszterelnökkel és Delbos külügyminiszterrel azokról a következményekről, melyekhez Moszkva újabb állásfoglalása vezethet a spanyol polgárháborúval szembeni semlegesség megsértésére vonatkozó panaszával kapcsolatban. Szovjet-Oroszország ugyanis azt a bejelentését, hogy a semlegesség mások által való megsértése esetén az ez irányban vállalt kötelezettségeket magára nézve sem ismeri el többé, most már nemcsak feltételeken viszi át a gyakorlatba, hanem beismertten kezdi támogatni a madridi kormányt.

Rosenberg madridi szovjetkötvet tegnap hosszan tárgyalt Cabarelló miniszterelnökkel és bejelentette Szovjet-Oroszország nyílt támogatását és „tényleges segítségét”. A helyzet így légnagyobb mértékben kiéleződött és érthető, hogy a semlegességet kezdeményező francia és angol kormányok a maguk részéről is szűkségét érzik a gyors állásfoglalásnak.

Eden párizsi tárgyalásairól hivatalos jelentést ugyan nem adtak ki, de a kormányhoz közel álló Petit Parisien jelentése szerint a tárgyalások teljes megegyezéshez vezettek. A francia és angol kormányok megállapodtak abban, hogy nem változtatnak eddigi politikájukon és továbbra is megőrzik a legszigorúbb semlegességet. Szovjet-Oroszország panaszát a londoni semlegességi bizottság meg fogja vizsgálni, addig is felszólítják Szovjet-Oroszországot és Csehszlovákiát, mely meglepő módon szintén csatlakozott a szovjetorosz panaszhoz, hogy a bizottság vizsgálatának eredménye előtt ne tegyenek lépést a szovjetorosz jegyzék által vázolt irányban.

Szovjet-Oroszország meg akarja buktatni a locarno-i értekezletet?

A francia sajtó különben élesen bírálja a szovjetorosz lépést, melynek a gyakran félhivatalos szerepet játszó Petit Parisien szerint legfőbb célja az, hogy zavart keltsen az európai nagyhatalmak között és megbuktassa a tervezett locarno-i értekezletet. A Petit Parisien szerint a moszkvai külpolitika ezzel nem szolgálja az európai békét és kezdeményezéséből semmi előny sem származhatik Szovjet-Oroszországra, mert ha spanyolországi beavatkozásra kerülne sor, oda jóval közelebb vannak olyan államok, amelyek a spanyol polgárháború sorsát Moszkvánál könnyebben dönthetik el. Ez a lépés is bizonyítja különben a lap szerint, amit az utolsó hónapokban többször lehetett megállapítani, hogy

Párizs és Moszkva külpolitikája között bizonyos eltávolodás következett be.

Az angol sajtó legnagyobb részben ma már szintén teljes összhangban ír a párizsi polgári lapokkal, melyek ezuttal nyilvánvalóan a szocialista Blum miniszterelnök álláspontját is képviselik. Megállapítják, hogy Moszkva a nagy távolság miatt csak elméleti értékű segítséget nyújthat, míg a semlegességi egyezmény felbomlása esetén a szomszédos Portugália és más államok a portugál területen át jóval nagyobb könnyedséggel segíthetik a már Madridot ostromló felkelőket. Az angol munkáspárt viszont, mely most tartja edinburghi nagygyűlését s amellyel szemben az angol kormány, különösen a fegyverkezési politika miatt, bizonyos előzékenységre van kötelezve, tegnap úgy határozott, hogy az orosz vádak

ügyében szigorú vizsgálatot kell indítani és amennyiben a vádak bebizonyosodnak, akkor meg kell engedni Madridnak is, hogy külföldi segítséget vegyen igénybe.

Német és olasz támadás Oroszország ellen a benemavatkozási bizottság ülésén

A Reuter jelentése szerint a spanyol benemavatkozási bizottság mai ülésén Portugália képviselője azzal fenyegetőzött, hogy kivonul az ülésteremből. Az ülés elején az olasz és portugál kiküldöttek erőlyesen cáfolták a spanyol kormány vádjait.

Délben közleményt adtak ki, amely szerint az összes delegátusok megégyeztek annak szükségességében, hogy a madridi kormány vádjait minél gyorsabb vizsgálatnak vessék alá.

A bizottság elnöke rámutatott arra, hogy a bizottságot bizonyos bizonyítékok felülvizsgálása végett hívták össze, amelyekkel a madridi kormány terjesztett elő, amely azt állítja, hogy a benemavatkozási egyezményt megsértették. A bizottság tudomásul vette ezeket az okmányokat és azokat az olasz, német és portugál kormányok tudomására hozta, hogy azok írásban adjanak felvilágosításokat. Olaszország képviselője, Grandi nagykövet erőlyesen elutasította az Olaszország ellen emelt vádakot, amelyeket kitaláltaknak és alaptalanoknak minősített. Németország és Portugália megbízottai hasonló fenntartással étek kormányaik nevében.

Amikor az orosz jegyzék került szóba, Portugália képviselője kijelentette, hogy

nem vehet részt a vitában, mivel nincsen ilyértelmű utasítása kormányára részéről és elhagyta az üléstermet.

Az ülést ekkor felfüggesztették, majd újbóli megnyitása után az elnök kijelentette, hogy a portugál delegátus gesztusát nem kell úgy magyarázni, hogy az egyet jelent a portugál kormány távozásával a bizottságból. Egyébként a spanyol panaszt eljuttatták a portugál kormányhoz és a válasz megérkezéséig a vitát ebben a kérdésben felfüggesztették.

A bizottság ezután az orosz jegyzéket vette tárgyalás alá. Az olasz megbízott kijelentette, hogy ha az orosz kormány ki akarja vonni magát kötelezettségei alól, jobb lenne, ha nem emelne alaptalan vádakot és a felelősséget nem igyekezne másra hárítani.

Grandi közölte még, hogy kormánya elutasítja a felelősséget az egyezményhez csatlakozott államok egyikének egyoldalú lépése miatt, amely felelős lesz akciója következményeiért. A német meghízáott azon a véleményen volt, hogy az orosz kormány bejelentése meghaladja a bizottság hatáskörét, tehát azt tisztán politikai jellegű lépésnek kell tekinteni. Több delegátus közölte, hogy utasításokat szeretne kérni kormányától azon kérdést illetőleg, hogyan járjanak el azon hajókkal szemben, amelyek fegyvert szállítanak Spanyolországba, de amelyek kormányai nem csatlakoztak a benemavatkozási egyezményhez.

Az angol munkáspárt tiltakozása a fegyverszállítások ellen

London, október 10. (Rador.) A munkáspárt alsóházi csoportjának vezetője tegnap este kijelentette a Reuter ügynökségnek, hogy a munkáspárt közbenjárására a kormány biztosította, hogy megsemmisíti aláírását a spanyol benemavatkozási szerződésről, ha bebizonyosodik, hogy mások fegyvereket szállítanak a zendülőknek.

A népszövetségi közgyűlés

Genf, október 10. A népszövetségi közgyűlés tegnap Saadvera Lamas elnök indítványát tárgyalta, hogy az alapokmány módosításának tanulmányozására huszonnyolctagú bizottságot küldjenek ki. Tancos Gábor magyar megbízott óvást emelt a bizottság összeállítása ellen, mert a magyar kormány álláspontja szerint a reform előkészítése csak akkor lehet eredményes, ha a bizottság összeállításában is érvényesül a Népszövetség egyetemlegességének gondolata, ami ezuttal nem történt meg. Litvinov szovjetorosz külügyi népbiztos azt indítványozta, hogy a tanulmányi bizottság munkájának befejezése után azonnal rendkívüli közgyűlést hívjanak össze. Az indítványt rövid vita után elfogadták.

Genf, október 10. (Rador.) A Népszövetség jogügyi bizottsága V. V. Pella román delegátus javaslatára elfogadta azt az indítványt, amely elismeri annak nagy fontosságát, amit a béke konszolidálására nézve a terrorizmus leküzdését — hivatott egyezmény jelentene. E célból 1937-ben bizottságot hívnak össze. A magyar megbízott ellenezte a javaslatot azzal, hogy a terrorizmus kérdése már nem aktuális.

Olasz-német kommunista-ellenes blokk készül?

Római jelentés szerint Ciano gróf Gömbös budapesti temetéséről Berlinbe utazik, ahol Hitlerrel tanácskozik Szovjet-oroszország legújabb londoni lépése ügyében. Egyidejű római hírek szerint Ciano berlini útja azt a benyomást akarja kelteni, hogy Olaszország rá akarja bírni Németországot a locarno-i tárgyalásokban való részvételre és kommunistaellenes blokk alakítására, amelynek kezdeményezése állítólag a Vatikántól ered.

VILÁG TUKRE

A palesztinai arab pártok

Irta: Michael Assaf

IV.

A reformpárt. A harmadik arab politikai párt, „a reformpárt” mindössze egyéves. A pártot a Nashasibéitől elszakadt Chaldi család alapította. A párt vezére dr. Hussein al Chaldi, aki a ketésszakadás után a jeruzsálemi városi tanács élére lett megválasztva Raghib Nashasibi helyett.

A párt papir programja nemsokban kibővíti a Nashasibi vezetése alatt levő párt-programtól. A párt zászlójára írt „reform” vajójában sehol sincs kihangsúlyozva. A jelekből arra lehet következtetni, hogy a párt a megegyezést keresi az ország három faktora, — angolok, arabok és zsidók között és megállapítani kívánja mindegyik jogait. Nem valószínűtlen az a feltevés, hogy a párt-program két kantonra osztaná Palesztinát, arab és zsidóra, ez azonban sehol sincs határozottan kihangsúlyozva és talán nem is jelenti a párt egyöntetű véleményét.

Főlöleges és hiábavaló feladat konzekvens és világos vonalat keresni a párt útjában, mint ahogy felesleges lenne az összes többi pártoknál is. Jelszavaiban a reformpárt közel áll a mufti pártjához, ugyanakkor azonban határozottan támogatja Nashasibi pártjával együtt a Legislative Council tervét. E pártok központjai Jeruzsálemben székelnek.

A nemzeti párt. Az elmúlt évben alakult a nemzeti párt, melynek központja Szichemben van. Elén Abd A-Latif A-Szalal ügyvéd áll. A párt kisszámu taggal rendelkezik. Néhány, különböző vidékekről való potentát irányítja a pártot, akik mindeddig semmilyen más pártban nem vettek részt, vagy a létező pártok munkájával nem voltak megelégedve.

A nemzeti párt programja keveréke a pánarab eszmének és a helyi önállóságra való törekvésnek. Állásfoglalása a Legislative Council tervével szemben eleinte szélsőségesen tagadó volt. Mint feltételt a tanácsban való részvételnek, a bevándorlás és a földvásárlás felfüggesztését állította. Hosszas viták után járult hozzá a Legislative Council tervének jelenlegi formájához.

A nemzeti párt programja kimerül a frázisok puffogatásában, anélkül, hogy világosan állást foglalna az ország alapvető problémáival szemben.

Az Isztiklál párt. Az Isztiklál párt, amelynek élén Abd al Hadi ügyvéd áll, határozott pánarab célokat követ. A párt elébb egy arab federációt akar létesíteni, melyből később kialakulna a nagy arab impérium. A politikai önállóságért való harcuk csak első lépése az általános pánarab megmozduláshoz való harcnak.

Az isztikláliták elvetik a mufti pártjának opportunistá politikáját, mely egyrészt hivatalt vállal a kormánytól és másrészt harcol az angol-cionista politika ellen. A mufti ki zárólagosan zsidóellenes politikáját hamisnak és helytelennek tartják. Palesztinában nem a zsidók, hanem az angolok a döntő tényező. Az Isztikláliták szerint: a jahudok (zsidók) az ág és angolok: a törzs. Ha kiirtják a törzset, önmagától kipusztul az ág is, de ha csak az ágat törlik le, helyébe új nő. A harcot az angolok és a zsidók ellen kell folytatni, de főleg az angolok ellen. A párt harci eszközei: pogárháború, a kormánnyal való non cooperation (az adófizetés megtagadása, az arab kormánytisztviselők elbocsátása, stb.)

Ez az első palesztinai arab politikai párt, mely egy meghatározott programmal alakult és nem családi érdekek szülték. A pártban alig vannak gazdagok, vagy olyanok, akik a gazdasági életben érdekelve vannak. Többnyire fiatal intellektuelek, szélsőséges nacionalisták tagjai a pártnak. Az isztiklál párt 1931—32-ben alakult, de hosszú ideig jelentéktelen szerepet játszott. Az arab közvélemény elvetette a pogárlázadás gondolatát. Az olasz-abesszin, helyesebben az olasz-angol viszály újraélesztette a pártot.

A nemzeti frazeológiájukban közel vannak az olasz fasiszmuhoz és a német náciizmuhoz. A náci szélsőséges nacionalizmus, főleg faji alapon álló sovínizmusuk és zsidógyűlöletük régóta vonzza az isztiklálitákat. Sokat beszélnek a párt és az olasz és germán ügynökök között lévő kapcsolatokról.

Hogy a mende-mondából mennyi igaz, nem lehet tudni, de tény, hogy létezik egy szellemi kapcsolat közöttük. A jaffai „Adifa” című lap (védelem) közel áll a párthoz és kifejezett náci-propagandát üz.

Ez a párt hirdeti, hogy most van az ideje az Anglia elleni harcoknak. Anglia hadilábon áll Olaszországgal a Földközi tenger, valamint annak partjai és a tenger mentén elhuzódó lakatlan területek birtoklásáért, (Afrikában és Arábiában.) Ha az arabok erős harcot fejtenének ki — Anglia az adott körülmények között föltétlenül engedékenyvé válna és meghátrálna, mint ahogy tette azt Egyiptommal és mint ahogy Franciaország volt kénytelen meghátrálni Szíriában. Az olaszok abesszínai győzelmei, az angolok kudarcai után a nemzetközi politika fronton, ez a vélemény mind erősebb gyökereket vert az ifjú arabok körében. Az isztiklákák jel-szava erősebb vonzóerővel bírnak, mint a mufti jelszavai, aki ellenzi az Anglia elleni harcot, mert Anglia még mindig túlságosan nagy hatalom ehhez.

A fenti pártokon kívül léteznek még más arab szervezetek, amelyek, ha nem is nyíltan, de közvetve résztvesznek és befolyással vannak az arab politikai életre. Néhány esztendővel ezelőtt alakult „a fiatal arabok szervezete”. A szervezet célja az volt, hogy lehetőséget teremtsen az arab ifjuságnak, hogy helyet kaphasson a patriarchális arab társadalomban, társadalmi célkitűzések állottak a szervezet programjában. Azt hirdette magáról, hogy a pártokon felül áll és tiltakozó manifesztációkat és sztrájkokat szervezett, ezt a szervezet volt az, mely átok alá helyezte a keleti mintavásárt. Különböző helységeken voltak fióksoportjai. Az utóbbi években ez a szervezet erősen visszahanyatlott, mert a többi politikai pártok nagyobb hatással bírtak az ifjuságra. Ma már csak vezetőjének, Jákob Al Husszein, a leg-gazdagabb narancsbirtokosok egyikének fia, pénzbeli támogatásával létezhet. Néha a mufti és néha Nashasibi uszályhordozójává szegődik. A Legislative Council tervében Nashasibi mellett áll a szervezet.

Az arab mozgalom jövője — a szélsőséges, lelkes nacionalista ifjuságban van, akik az arab muzulmán iskolákban tanulnak, tagjai a független muzulmán cserkészszervezetnek, mely nem tartozik a Baden Powell cserkészvilágszövetségébe. Az arab ifjuságnak erre a nagy tábora, melyekből a mufti pártja által létesített „légiók”, a muzulmán sportklubok és ifjúsági csoportok tartoznak, nagy befolyással bír az isztiklákák párt. A független muzulmán cserkészszervezetnek nagy részük van a jelenlegi zavargásokban. Az angol kormány által fenntartott arab iskolákba is behatolt a legszélsőségesebb nacionalista szellem. Az arab tanítók, tankönyvek, az arab történelmi könyvek, a sajtó által tüzelte zsidóellenes propaganda, a politikai manifesztációk, mind ezek nagy nevelő hatással vannak az arab ifjuságra.

A fentiekhez kell még számítsuk a városi munkások azon szervezeteit, melyek nem tartoznak „a palesztinai munkásszövetség” keretébe. Ez a szövetség a zsidó munkásszervezet által állandó támogatásban részesül és egyik nagyon értékes részét foglalja magában a szervezett arab munkásságnak. Ez a munkásszövetség szak szervezeti jelleggel bír. A vasuti munkások nemzetközi szervezete, mely szintén a zsidó munkásszervezet által létrehozva, ugyancsak magában foglalja egy zsidó, mint az arab vasuti munkásokat. A nemzeti muzulmán szervezet az arab munkások benne vannak a terror-cselekedetekben és a zsidóellenes izgatásban. Igazi munkásszervezet, mely politikailag és ideológiailag szabad és önálló, nem létezik még az országban. Ha felüti fejét egy önálló arab munkásszervezet megalakításának gondolata, az arab politikai vezérek rögtön ott teremnek és igyekeznek befolyásuk alá keríteni.

Az utóbbi esztendőben az arabok tanultak a zsidóktól és ők is nemzeti alapokat akartak teremteni maguknak. A Keren Kajemet, Keren Hajjeszód, a zsidó bankok és társaságok az arabok körében felébresztették az akaratot, hogy utánozzák a zsidókat. Próbálkoztak egy népkassa létrehozásával, egy arab kiállítás megrendezésével, de eredménytelenül. Ezzel szemben sikerrel járt az Isztiklákák Ahmed Chilmi Pecha által kezdeményezett arab bank. Ez a bank a mufti által támogatásban részesült. Létezik még más arab gazdasági, financiai és kereskedelmi szervek és alakulatok, azonban működésük egészen korlátozott.

— Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral — nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy a bélműködést szabályozza és igen könnyű, lágy székletet biztosít. Az orvosok ajánlják.

A modern francia illatszereszel
LEGRAGYOGÓBB
SIKERE A
L'AIMANT DE COTY
és ezt minden vevőnek rendelkezésére bocsájítjuk, teljesen INGYEN!

Még rövid ideig minden egyes eredeti COTY puder dobozban benne lesz egy üveg ebből a parfümből, mint INGYENES ráadás.

1 doboz ára
LEI
130

EREDETI COTY-PARIS KÉSZÍTMÉNYEK

Egy lengyel zsidó újságíró elmondja az Új Keletnek birodzsáni tapasztalatait

Mi valósulhat meg a szovjet zsidó köztársaságból

Cluj, október 10. A napokban érdekes vendége volt az Új Kelet szerkesztőségének Tanulmányútján eljutott hozzánk Bernhard Synger, a varsói „Haint” szerkesztője és számos folyóirat munkatársa, aki évek óta a zsidó kisebbségek helyzetét tanulmányozza mindenütt a helyszínen. Bejárta a balti államokat, Romániát, Görögországot és mindazon országokat, ahol a zsidók mint nagyobb tömeg külön politikai és gazdasági problémát alkotnak. Kollegánk az elmúlt években több ízben látogatott el Szovjetországba, hogy a krími zsidó telepítést, Birobidzsánt és az autonóm zsidó közigazgatási területeket tanulmányozza.

Legjobban persze Birobidzsán érdekelt bennünket. Ez az a terület, ahol a szovjetkormány ígérete szerint a zsidó telepítést odáig akarják fejleszteni, hogy a letelepítési terv végén, amikor a terület már megfelelő számú lakos és alkalmas adminisztráció fölért rendelkezik, Birobidzsán mint autonóm tartomány vagy mint a szovjet-államszövetség egyik köztársasága szerepeljen.

— Mi célja van Oroszországnak ezzel a külön telepítéssel, amikor a zsidóknak amugyis kulturális és adminisztrációs autonómiájuk van mindenütt, ahol nagyobb tömegekben élnek? — volt első kérdésünk.

— Ezt a kérdést én magam is feltettem, amikor eljutottam Birobidzsánba, az egykori Begegowszenszkába. Kiewben — mondtam egyik vezető embernek — zsidó rendőrkommisziáriátus van, zsidó törvényszék, jiddis nyelvű közigazgatás. Az egyetlen jiddis fakultása híres az egész birodalomban; Charkowban a politechnikumon jiddis nyelven adnak elő, nem is szólva Minskről, ahol úgy van megszervezve a jiddis közigazgatás és kultúra, mint színorosz vidéken az oroszoké. Ilyen viszonyok között minek külön autonóm terület a zsidók számára?

— Igaz, a hárommillió orosz zsidó hozzáigazodik a szovjet állami és gazdasági életéhez, amely a nemzetiségek teljes kulturális kiélését garantálja, de mi zsidók jelentős számarányunknál fogva igényt tartunk egy külön köztársaságra, akkor is, ha azt egyelőre még ugyiszólván fel kell építenünk.

— Így beszélt — mondja a lengyel újságíró — a birodzsáni helyi szovjet egyik ve-

zető tagja. De én úgy érzem, hogy nem ez igazi oka a jiddis köztársaság alapításának, hanem inkább az a körülmény, hogy a távolkeleti szovjethadserg számára szükséges muníció és élelmezési utánpótlásról gondoskodhasson Birobidzsán köztársasága.

Nem volt könnyű dolog megkezdni. Az alapítás első idejében sok lengyelországi zsidót is odacsábított az új köztársaság ígérete, de a teljesen primitív termelőeszközök, a lakáshiány és a hosszú, kemény tél valóságoslag visszavarta a települők származási helyeikre. Már úgy látszott, hogy a jiddis köztársaság terve megbukik. 1934 elején azonban a szovjet Kalinin elnök szorgalmazására újabb akciót indított. A fővárosban munkásházákat építettek, a falvakba traktorokat és kombinéket küldtek, elegendő műszaki instruktort, tanítót és orvost. Kórház is épült Birobidzsán városban, amely a két év alatt rohamosan fejlődött. Az őslakó koreaiak nagyon megbarátkoztak a zsidókkal; a jó nyelvértékük már jiddisül is beszélnek. Az ország-rész roppant gazdag ásványokban. Vasat, aranyat és grafitot rejt dus mennyiségben a földje. A zsidó munkások kitűnően beváltak a bányákban éppúgy, mint a kohók körül. A mocsaras vidéket a hadsereg csapottatja le leginkább katonákkal, hogy azután stratégiai utakat lehessen arrafelé építeni.

— A telepítést nemcsak az oroszok segítették elő, hanem az amerikai zsidó segélyezési közilleték is, elsősorban az Agrojoint. Zsidó jellegű Birobidzsánnak ezidőszert két kultúrtervező domborítja ki: a színház és a rádió. Oroszország legjobb jiddis szintársulata működik itt, a rádióknak pedig egész napi műsorát jiddis nyelvű zene és előadás foglalja le.

— Először itt hallgattam végig — mondtotta kollegánk — egy antigoj-pert. A szovjetben ilyen is létezik. Az antiszemita vétséget ellenforradalmi cselekedetnek minősítik, de ha zsidó ember valakit fajtája miatt becsmérel, akkor „antigoj” váddal kerül a bírák elé. A zsidó bíróság elég súlyosan büntette a vádlottat.

— A vallási élet laza Birobidzsánban. Igaz, hogy jórészt idősebb, deklarált emberek — akiket multjuk köt a valláshoz — jöttek a központoktól messzeeső és hideg téli éghajlat alá, a vallás mégsem képes tényezővé válni a

zsidó Birobidzsánban és pedig a fiatalok miatt, akik a religióval szemben indifferensek és a vezetés jórészt a kezükben van. Ma az a helyzet, hogy az öregek élhetik a maguk vallási életét (a vallásellenes front az utóbbi időben egész Oroszországban meggyöngyült), de a tartomány közeletében a religiónak semmi szerepe nincs.

Hogy mikor lesz Birobidzsánból zsidó köztársaság, arra maga az orosz kormány sem tudna felelni. Egyelőre küzdelmes az élet, főleg azért, mert a falvak népe nem tud a széles Amur folyam miatt csak távív idején egymással közlekedni, amikor vastag jég-réteg borítja a folyamot. De ekkor is csupán szarvasszánon lehet átjutni a tulsó oldalra. Lovak nem bírnák a roppant hideget és a nagy szeleket nem tudják elviselni. Csak egészen egészséges emberek bírják ki Birobidzsán klímáját. A letelepedés előtti orvosi vizsgálat főleg arra van tekintettel, vajjon egészséges szívű-e a letelepülő. Gyöngeszívűek gyorsan elpusztulnak ezen a vidéken. Nyáron a moszkítók kirozák a terület lakóit és ez a mocsarak lecsapolásáig tartani fog. Szerencsére a csipős legyek nem okoznak sem maláriát, sem sárgalázt, de nagyon kellemetlen daganatok járnak csipéseik nyomában. Nagy előnye az új zsidó államalakulatnak, hogy nincs analfabétája. Ssem zsidó, sem koreai. A tömeges letelepítés technikai és szellemi nivót jelentett minden birodzsáni lakos számára.

Egy másik zsidó település, a krími régebbi keletű. A tatároktól elszakított részekben 1783-ban, amikor ez a terület orosz impérium alá jutott, a 3262 tatár házhely mellett 469 zsidó házhelyet számláltak. Krím legjobb mezőgazdái zsidók voltak és a cári uralom alatt is saját kolóniáikon azok maradtak. Az orosz forradalom utáni években, a nagy éhínség idején sokan ide menekültek, hogy testvéreiknél kenyérhez jussanak. Ekkor merült fel a gondolat, hogy a Krím parlagon heverő földjeit a zsidó menekülők dolgozzák meg és tegyék termékenyvé. Az ebben az irányban folytatott szervezkedés sikeres is járt és a központi kormány tervbe vette 200.000 zsidónak a krími földeken való letelepítését. Cionista csoportok is idevándoroltak és telepeiknek héber nevet adtak: Tel Chaj, Chaklaj és számos palesztinai telep nevét vették fel egyes krími kolóniák, amelyek szépen fejlődtek. A mezőgazdaság mellett a szőlőtermelést művelték és volt idő, amikor egyesek tekintélyes vagyont szereztek. Ezeket később mint kulákokat kezelték.

Nagy hibája e zsidó rayon fejlődésének, hogy távol esik a vasutaktól és hogy nincs elegendő kutja. De a kormány igyekszik ezeken a bajokon is jó utak építésével és artész kutak fúrásával segíteni.

fejfájás ellen Betetrás parzilla!

Tudósítás!

A Ministrul Muncii si Ocrotirilor Sociale megengedte, hogy a Loteria de Stat összes Sorsjegyjáruddai és Elárulási eladási osztálya folyó hó 11-én vasárnap nyitva tartassanak.

Ezen intézkedést azért tették, hogy az összes játékosok és azok, kik az utolsó nagy húzásnál, mely folyó év október 15-én lesz, mikor is közel 212.000.000 lej értékű nyeremények lesznek szétosztva, részvételükkel a központi költségvetésnek járuljanak hozzá, a központi költségvetésnek járuljanak hozzá, a központi költségvetésnek járuljanak hozzá.

REGIA LOTERIEI DE STAT

— Leleplezték Sándor volt jogoszláv király párizsi szobrát. Párizsból jelentik: Az I. Sándor jogoszláv király teregnap ünnepélyes keretek között, Lebrun elnök és Marics jogoszláv tábornok jelenlétében leleplezték le Sándor és Péter jogoszláv királyok lovasszobrát, amit közadakozásból gyűjtöttek össze. Az ünnepségen több beszéd hangzott el, amelyek a francia-jugoszláv barátságot mélyítették, majd katonai parádé volt.

Be

Pop Valer és a spanyol

Bucuresti, október után Continescu kormány jóváhagyta ramját, néhány per- ságírókkal.

Anekdotákra ker- ügyi miniszter nem ajságíróknak s min iparügyi miniszter mat, hogy egyuttal is törlesszen:

— 1980 felé — Madgearu, vagy é menyország kapuja isten öreg kabinet nagy kulccsal és

— Mit akarsz? — Hát Szent A hogy bebocsátást? — Ide? A men- dász? — fog kitő- öreg — Soha!... haragszik rátok, E istennek az a vélen- dászok keverték, tatók össze a dolg- előtt megjelent vo- nyugalom, bőség é- rek között.

Ezekre a szavak- (én vagy Madgear- munk szerencsét pr- dunk a menyország- ott fogjuk látni a Pop Valer, az 193- kedelmi és iparügy- Az illető közgaz- fordulni Szent Pé-

— Azt mondotta- isten megtiltotta- menyországba való- sem áll egészen ig- ler Pop benn van.

— Na és aztán Péter... Valer Po-

A köztisztviselő- új szervezeti alap- szentel a gépirónő- pontja, amely alk- vona;kozik — töb- írja, hogy az álla- női állásra pályá- 30 évesnél időseb-

Az intézkedés- másrészt azonban- tott ki.

— Bravó Bent- zet szerzőjét a m- 18 — csak Bent- 18 éves gépirónő- szivesebb ritmus- nyuló munkának- tériumi igazgató- kednek:

— Tiszta botr- munkaerőkről, h- volna szó...

Hosszu évek- ként sikerült sz- nak — a népsz- „mindenlében ka- hogy kinevezés- egyébként szim- bórere annyira ros- Bucurestiben — szárazon.

A politikában- lomáciában is t- érkezett, jóform- levelét, Spanyol- dalom.

Eleinte nagy- szoru, amelyet- sokhoz illően, e- tona” sirjánál. te, majd össze- lőt, hogy meg- Meglepetésére- vennie, hogy a- Spanyolország, ismeretlen hőst- Most azonban

Ex a
Pansaplast
sebtapasz,
a higiénikus
gyorskötés!

Gyorsan tapad és tisztán tartva elzárja a sebet. Csak a védőgázot kell lehuznia róla, azután a tapaszt szélein kissé kinyújtva a sebre helyezni. Szilárdan rögződik a tapasz a sebre, nem csuszlik, amellet a bőrt nem tépi és ami a legfontosabb, a szabad mozgásban nem akadályoz.

Pansaplast „Sebtapasz”
MINDEN GYÓGYSZER-
TÁRBAN, DROGÉRIÁBAN ÉS KÖTSZERESZNÉL KAPHATÓ

KÖZGAZDASÁG

Rendkívül megszorította a kormány a német áruk behozatalát

Bucuresti, október 10. (Az Uj Kelet tud.) Most tették közzé az elmúlt hónap külkereskedelmi mérlegére vonatkozó hivatalos adatokat, amelyek igen kedvezőek reánk nézve. Szeptember havában az export értéke 2 milliárd 112 millió lejre rugott, a megelőző havi másfélmilliárdal szemben. Az elmúlt év szeptemberében egymilliárd 600 millió lej értékben exportáltunk külföldi államoknak.

Ami a román export országokénti megoszlását illeti, első helyen Anglia áll 379 millió lejjel, második helyen Németország 227 millióval, harmadik helyen Franciaország 198 millióval, negyedik Olaszország 175 millióval, ötödik Ausztria 165 millióval, hatodik Csehszlovákia 138 millióval, hetedik Belgium 136 millió lej behozattal.

Amint a fenti összeállításból kitűnik, a román áru vásárlói között az első helyet Anglia foglalja el. Emiatt igen megnövekedett a Banca Națională-anak Angliával szembeni devizadisponibilitása. Ez az összeg

hosszvetőleges számítás szerint a negyedik évtizedben mintegy 900 millió lejre rug, nem számítva bele az angol gyarmatok mintegy 100 millió lejnyi diszponibilitását. Emiatt nemcsak az Angliára szóló behozattal kéréseket fogja a román kontingentálási bizottság teljes összegben honorálni, hanem az eddig Németország felé irányított import egy jelentékeny részét is Anglia fogja megkapni.

A Németországgal szembeni devizadisponibilitásunk a negyedik évtizedre mintegy 600 millió lejt tesz ki. Ebből azonban levonásra kerül 200 millió lej, mint a Banca Națională által a harmadik évtizedben folyósított előleg, azonkívül további 200 millió lej, az állami intézmények importja fedezésére. A negyedik évtizedben tehát a magánkereskedelem számára mindössze 200 millió lejnyi német devizadisponibilitás mutatkozik.

Arra való tekintettel, hogy az aranyváltási államok devalvizálták pénzüket, a német behozattal árbán sem fogja azt az előnyt jelenteni a román importőrökre nézve, mint eddig. Minden kilátásunk meg van tehát arra nézve, hogy a román külkereskedelem felszabadul a német gyámság alól.

Terménytözsde Baia Mare. Tudósítónk jelenti: A tegnapi hetivásáron a buza ára erősen lanyhult, dacára, hogy nem volt bő felhozatal. Tengerit pedig még kevesebb mennyiségben lehetett kapni. Az esőzések miatt a takarmányárak érzékenyen emelkedtek. Terményárak: Buza 385—395 lej mázsánként, rozs 270—280, zab 250—260, tengeri 340—350, burgonya 80—100 lej. Takarmányárak: Lőhere 120—140, széna 80—90 lej métermázsánként.

Figyelem!

csak a legjobb elég jó önnek. Ezért csak a feltétlenül megbízhatóbb, legfinomabb és legegészségesebb „Primeros Brilliant Extra Primissima“-t kérje.

Sok Tízezer megelégedett vevő bizonyítja, hogy a **ZEPHIR** kályha az összes kályhák között a **10 LEGJOBB** 24 kilogram fával fűt egy normál szobát 24 órán át.

Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Képviselet: **BARZEL** vaskereskedés Piața Mihai Viteazul 13.

A fatüzelés

Az őseink úgy gyújtott tüzet — tehát úgy végezte életének egyik legfontosabb feladatát, — hogy két fadarabot egymáshoz dörzsölgetett. Azóta a fa elsőrangú szerepet játszik az ember mindennapi életében. Ennek az ősrégi tüzelőanyagának, amely áltálosan elterjedt a földön, egyik előnye az, hogy aránylag kevés hamuval ég. Emellett tiszta és higiénikus is ez a tüzelési mód, nem is szóva arról, hogy kellemes hangulatot tud teremteni magasra fellobbanó lángjával és tűzének pattogásával.

Nagy előnye a fatüzelésnek az is, hogy igen gazdaságos.

Ennek a gazdaságosságnak azonban van egy feltétele is: az, hogy a fát különlegesen fatüzeléshez való kályhában tüzeljék el. A hirtelen lobogással égő fa melegét ugyanis nem lehet gazdaságosan kihasználni a szénfűtésre berendezett kályhákban. Viszont a speciálisan fatüzelésre berendezett kályhák a legelőnyösebb és legkellemesebb eredményt hozzák meg.

Ami a különlegesen fatüzelésre berendezett kályhát a másfajtauktól megkülönbözteti, az elsősorban a belső samottszerkezet, amely a füstgázokat zegzugosan vezeti; továbbá a hőtároló nagy samottömeg, amely a fa égése alatt a meleget alaposan magába szívja s azt miután a kályhát lezárták, fokozatosan átadja a környezetnek.

A különlegesen fatüzelésű kályhák arról lehet megismerni, hogy csak egy — légmentesen záródó — ajtajuk van. Amíg a fa lángolva ég, addig a kályha ajtaját nyitva tartjuk s csak akkor zárjuk le, amikor a fa izzó parázssá lett. Ekkor a kályha minden melegét a szobának adja át. A parázs estétől reggelig megmarad az ilyen kályhában, úgyhogy újra begyújtani nem is kell. Ime a fatüzelés óriási előnye amellet, hogy — mint már mondtuk — gazdaságos, higiénikus, tiszta, füst- és szagmentes. Sok munkát megtakarít az ember az ilyen kályhánál, mert ezt nem kell állandóan tisztogatni. Azokban a kályhákban, amelyek széntüzelésre vannak berendezve, nem célszerű a fával való fűtés.

Megmérgezhető-e a szervezet egyszerű étellel is?

Igen! Ha a gyomor nem emészt rendszeresen, ha a máj nem működik rendesen és ha a vese nem működik rendszeresen. Mert tudvalevő az, hogy minden megevett étel emésztése alatt mérges anyagok is választódnak ki, melyek főleg a máj és vese hivatott mérgezteleníteni. Ha ezek megbetegsznek, akkor állandóan a szervezetben egy abnormális mérgegyűjtőközpont képződik, salakok, savak, meszesedések formájában, amelyek rendkívüli rombolásokat idéznek elő később szervezetünkben.

A világhírű amerikai Gastro D., mely főleg az emésztőszervekre bir rendkívüli hatással, normális állapotot teremt elő és a már fennálló gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedéseknél a legkitűnőbb eredménnyel hozza meg.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszer-tárában és drogériájában vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszer-tárában Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Versenytilalmi iparpártolási kedvezményt kért a Sodronyipar r. t. kábelgyára részére. Az Industrie Sarmel kábelgyára részére megkérte az új iparpártolási rendeletörvény azon kedvezményét, mely szeirt 36 hónapon belül haosnló gyár alapítását a kormány nem engedélyezi.

TOROKFÁJÁS
INFLUENZA
HÜLES

DIANA SOSBOR-SZESZ

ÖBLÖGETÉSRE
BOROGATÁSRA

Oktober 15.-én — AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK IV. OSZTÁLYÁNAK A HUZÁSA

44.623 Nyeremény
211.319.164 LEI ÉRTÉKBEN

Fontos!

HOGYAN KELL EGY SORSJEGYET ELLENŐRIZNI?

Miután ellenőrizte sorsjegyét — úgy a fő- mint a melléksorsjegy számát — a huzási jegyzék alapján, amely a hírlapokban jelenik meg.

NE DOBJA EL A SORSJEGYÉT,

mert szükséges, hogy még egyszer ellenőrizze, a hivatalos lista alapján, amelyet az Ön sorsjegyárusa ingyen bocsát rendelkezésére.

A nyertesek ezrei, akik azt hitték, hogy nem nyertek semmit, mégis örömmel állapították meg, hogy a szerencse kedvezett nekik. De csak akkor, amikor a huzási listát kétszer ellenőrizték.

Kövessé példájukat. Legyen figyelmes. Ellenőrizze sorsjegyét legalább kétszer.

Eltem

Ciano gróf. S. Oriási tő

Horthy

Budapest, október 11 órák vette pompával Gombósi terelelők temetése viselőház kupolacikanyarodva a Császár uton, az öközy uton át haladtak.

A temetésen Ordeano gróf külügy-képviseletében Gombósi, Schuschnigg, valamint a diplomáciai kar képviselői kar egy tábornoki kar egy közvetlenül az elköporsója után Horthy kormány összes a főrendiház elnöke ház összes tagjai haladtak.

A miniszterelnök 16 volt befogva, oriaiási tömegét vezette. A menet élén egy vetlenül a gyászmenet vezető gyalogos Gombósi Gyula lovas díszpárnán az elh

A hadsereg expo

Támadnak

Bucuresti, október 10. A hadsereg napján este 7 órák ki: A vörösvörös elnyomul, a kékes tanusitanak és a tömör ellenállásra gojtól nyugatra, érintő vonalon. Több nére érkeztek a támaszai.

A Capitala jelentések befejezése után érkezeltelet tartó pártelnököket megfelszerelési miniszter a hadsereg felszerelését és ezt az expozíciót aznapjaiban meg

Nacionala A Teljesen befejezte

T. felelnek 1936 augusztus 6-án rthum kiküldötték huzattak ki:

50713 sz. M. 16020 sz. I. Bucuresti

Az eddigi sorsjegy- Felvilágosítás Maria 6), valamint

Régi kötvény ország határáig

Eltemették Gömbös Gyulát

Ciano gróf, Schuschnigg kancellár és Göring is résztvettek a temetésen. Óriási tömegek kísérték utolsó útjára Gömbös miniszterelnököt

Horthy kormányzó Darányi Kálmánt bizta meg az új kormány megalakításával

Budapest, október 10. Szombat délel 11 órakor vette kezdetét óriási katonai pompával Gömbös Gyula magyar miniszterelnök temetése. A temetési menet a képviselőház kupolacsarnokából indult el és kikanyarodva a Lipót-körutra, a Vilmos-ászfár uton, az Erzsébet köruton, a Rákóczy uton át haladt a Kerepesi temető felé.

A temetésen Olaszország képviselőjében Ciano gróf külügyminiszter, Németország képviselőjében Göring porosz miniszterelnök, Schuschnigg osztrák kancellár vettek részt, valamint a Budapesten akreditált diplomáciai kar összes tagjai és a német katonai kar egy küldöttsége.

Közvetlenül az elhunyt miniszterelnök koporsója után Horthy Miklós kormányzó, a kormány összes tagjai, a képviselőház és a főrendiház elnökei, valamint a képviselőház összes tagjai és a közéleti előkelőségek haladtak.

A miniszterelnök gyászokcsija elé ható volt befogva, amely előtt a koszorúk óriási tömegét vivő kocsi haladtak.

A menet élén egy század huszárság, közvetlenül a gyászmenet után pedig díszbe öltözött gyalogosok meneteltek. Egy lovász Gömbös Gyula lovát vezette, majd több díszpárnán az elhunyt miniszterelnök ka-

tonai kitüntetését vitték.

A hivatalos személyeken kívül mintegy ötezer főnyi résztvevő közönség vett részt a temetésen, de a körutakon mindenütt, amerre a temetési menet elhaladt, tízezrek állottak sorfalat, néma gyászban, a temetési menetnek.

A gyászszertartást Raffay László evangélikus püspök végezte, óriási papi segédlettel. Már alkonyba hajlott délután volt, mikor a temetési menet megérkezett a Kerepesi temetőbe, ahol a volt magyar miniszterelnököt dísz-sirhelybe temették el. A nyitott sírnál számos búcsuztató beszéd hangzott el, amelyek után a koporsót a földbe eresztették és a volt miniszterelnök holttestét átadták az örök nyugalomnak.

Budapest, október 10. Horthy Miklós kormányzó, aki miután egy darabon kísérette Gömbös miniszterelnök koporsóját, féluton kivált a menetből és Budára hajtott a kormányzó palotába, ahol azonnal kihallgatáson fogadta Darányi Kálmán helyettes miniszterelnököt. Horthy kormányzó, mint hivatalosan jelentik, az új kormány megalakításával Darányi Kálmánt bizta meg. Darányi designált miniszterelnök azonnal megkezdte az új kormány megalakítására vonatkozó tárgyalásokat.

Petrol Egger
hajápolószert

A hadgyakorlatok után Tatarescu expozét fog tartani a hadfelszerelés munkálatairól

Támadnak a vörösök, védekeznek a kékek a lugoji hadgyakorlaton

Bucuresti, október 10. A hadgyakorlatokról tegnap este a következő jelentést adták ki: A vörös sereg az egész fronton előnyomul, a kékek viszont ádáz ellenállást tanúsítanak és a kapott segélycsapatokkal tömör ellenállásra rendezkednek be a Lugojiól nyugatra, Berzoviat és Cjoboziat érintő vonalon. Tegnap délután a helyszíneire érkeztek a külföldi államok katonai utasai.

A kapitány jelentik, hogy a hadgyakorlatok befejezése után a vezérkarnál fontos értekezletet tartanak, amelyre az összes pártelnököket meghívják. Tatarescu hadfelszerelési miniszter expozét fog tartani a hadsereg felszerelésének munkálatairól és ezt az expozét a parlamenti ülésszak elő napjaiban megismétli a kamara és sze-

nátus nemzetvédelmi bizottságai előtt. Kedden este Lugojon nagy sportünnepségeket és cserkészfelvonulást tartanak, amit végignéznek a hadgyakorlatok miatt optartózkodó előkelőségek is.

Ma a hadgyakorlatok során a vörös sereg jobbszárnya motorizált osztagaival sikerült támadást vitt véghez és a délbánati hegységig nyomult előre. A derült idő most elsősorban tette lehetővé felderítő repülőgépek használatát. A hadműveletek az uralkodó, Mihály vajda, és Miklós herceg jelenlétében folynak.

Antonescu külügyminiszter hazatérőben kiszáll Lugojon hétfőn reggel. Itt jelentést fog tenni a genfi eseményekről és belgrádi tárgyalásairól.

ÉRTESETÉS

Nacionala Általános Biztosító Társaság, Bucuresti — Alapított: 1882
Teljesen befizetett ALAPTÖKE: 25,000,000.— Lei. TARTALÉKOK 1935 december 31-én 207,368.625.— Lei.

T. felelnek tudomására hozza, hogy a társaságnál kötött sorsolások biztosításoknak 1936 augusztus és szeptember havában a fővárosi önkormányzat és kereskedelmi minisztérium kiküldöttjeinek jelenlétében történt sorsolások alkalmával a következő kötvények húzóttak ki:

50713 sz. Kesler Otto kereskedő, Bucuresti	Lei 20.000
16020 sz. Dumitrescu Christache, kereskedő Bucuresti	Lei 30.000
Az eddigi sorsolások eredménye	Lei 2.910.000

Felvilágosítást adnak: a társaság erdélyi területi irodája Cluj (Str. Regina Maria 6), valamint a minden városban székelő képviselője.

Régi kötvényekhez utólagosan is megszerzhető a sorsolási jogosultság a biztosított összeg határáig, 1000 lejneként 3 lej 70 bani évi pótdíj ellenében.

Ime az ideális papírzsák

TARTÓS, HIGIENIKUS! OLCÓ!

Kérjen ajánlatot:
BATES S. A. R. cégtől
Bucuresti I. Str. Cobălcescu 14.

Ne használjon ilyen zsákokat!

Ma délelőtt a Poale Cedekben beszámoló előadások lesznek a genfi világkongresszusról

Dr. Márkus Krämer, a bucovinai zsidóság vezére is előadást fog tartani

Cluj, október 10. Ma, vasárnap délelőtt a Poale Cedek imaházában rendkívül érdekességű zsidó társadalmi esemény fog lezárni. A zsidó világkongresszuson részt vett clujai delegátusok tartanak beszámoló a kongresszus munkájáról és feladatairól. A beszámoló értékét növelni fogja, hogy azon dr. Márkus Krämer, a bucovinai zsidóság kiváló vezérferfia, aki a genfi világkongresszus romániai előkészítő bizottságának elnöke volt és tevékeny részt

vett az ország zsidóságának genfi képviselete munkájában, szintén ideérkezik és előadást fog tartani a többi ismertetések keretében. Dr. Márkus Krämer mellett dr. Fischer József, dr. Hamburg József, Leichmann Andor és Jambor Ferenc tartanak ismerető referátumokat a genfi tanácskozásokról. Az ismertető előadás délelőtt fél tizenegy órakor kezdődik.

Őszi kalap- és nyakkendő-különlegességek lesznek árban „FRATII FODOR“-nál

A kormány bevezeti a parasztok kötelező biztosítását

Készül a hitellel fellendítését célzó törvényjavaslat

Bucuresti, október 10. (Az Uj Kelet tud.) A hitellel helyreállítását és újjászervezését célzó törvényjavaslat előkészítésére bizottság alakult, amely Cancicov pénzügyminiszter elnöksége alatt ma délelőtt tartotta első ülését 35 képviselő és szenátor jelenlétében. A pénzügyminiszter rámutatott arra, hogy a liberális kormány az elmúlt három esztendő alatt likvidálta a multat és összhangot teremtett a hitelezők és adósok között. Az elmúlt két évben a költségvetési egyensúly helyreállt, úgyhogy az állami háztartásban is rend lehetett teremteni. A kormány behatóan tanulmányozta a hitellel általános fellendí-

tése érdekében teendő intézkedéseket és a Banca Nationalával karöltve összegyűjtött anyagot törvényjavaslatban dolgozták fel. Öt bizottság tanulmányozza a hitel lehetőségeit, a mezőgazdasági hitel kérdését, a kötelező parasztbiztosítások problémáját, a kereskedelmi és ipari hitelt, végül pedig a kisipari és tisztviselői hitel kérdését. Bucuresti, október 10. A Curentul szerint a hadgyakorlatok után a kormány gazdasági bizottsága Tatarescu elnöksége alatt ismét összeül és tanulmányozni fogja a külföldi devizák leértékelése folytán előállott helyzetet.

ROMÁN OPERA, CLUJ
6 rendkívüli előadás!!

Péntek, október 13-án este fél 9 órakor: FAUST Margareta szerepében	Hétfő, október 23-án este fél 9 órakor: RIGOLETTO Gilda szerepében.
Szerda, október 18-án fél 9 órakor: Bohém élet Mimi szerepében	Vasárnap, október 29. este fél 9 órakor: TRAVIATA cimszerepben.
Vasárnap, október 22. délután 3 órakor: Hoffmann meséi mindhárom női szerepben.	Szerda, november 2. este fél 9 órakor: Pillangó kisasszony cimszerepben.

primadonna fellépésével előadásra kerülnek.
Rendes helyárak. Bérletek érvényesek. Jegyek elővételben csak a színház pénztáránál a szokott időben kaphatók!

SPORT

Ma tartja Bucurestiben évi közgyűlését a labdarugószövetség

Cluj, október 10. (Az Uj Kelet tud.) A labdarugószövetség ma délelőtt 11 órakor Bucurestiben rendes évi közgyűlésre ül össze. A közgyűlés napirendjén elsősorban az új alapszabálytervezet megvitatása és elfogadása szerepel, azonban ezen közgyűlés keretében választják meg a Biroul Federal azon öt tagját, akik a OETR által delegált tagokkal alkotni fogják a román labdarugószövetség ezen irányító szervét.

A Biroul Federal öt tagsága ügyében már korábban tárgyalások folytak egyrészt Tilea Viorel dr., a labdarugószövetség elnöke, másrészt a labdarugásban szerepet játszó vezetők között. Illetékes helyről nyert információk szerint a mai közgyűlésen nem kerül sor választási harcra annál is inkább, mert a bevezetendő öt tagot illetőleg létrejött a megegyezés. Ezek szerint a Biroul Federalban a következőket választják meg a mai közgyűlésen: Davila ezredes, aki nemrégiben elnöke volt a Biroul Federalnak, Biriescu cluji főügyész, Farcasanu Timisoara, J. Lucescu Bucuresti és prof. Janovics.

Ripensia-Viktoria

A Haggibbor futbalcsapata ma játssza első őszi bajnoki mérkőzését

Cluj, október 10. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti bajnokság őszi fordulójának során ma Clujon a Ripensia-Viktoria mérkőzés kerül eldöntésre. A mérkőzésnek az ad különösebb érdekességét, hogy az utóbbi időkben a Ripensia csapata „gyengélkedett”, aminek következtében több pontot adott le. Már pedig, ha régi pozícióját a timisoarai proficsapat vissza akarja hódítani, a mai mérkőzésen mindenképpen győznie kell. Kérdés azonban, hogy a Viktoria mennyire lesz hajlandó a proficsapat ebbeli főrekrutálását támogatni? A Ripensia-Viktoria találkozó 3 órakor kezdődik, annak vezetője Tica Iliescu és azon a csapatok a következő összeállításban szerepelnek.

Ripensia: Pavlovics, Bürger—Hoksári, Lakatos, Kotormány—Chiroiu, Bindea—Beke—Ciolac—Schwartz—Dobay.

Victoria: Muntean II., Straja—Felecan I., Muntean I.—Páll—Nistor, Cornea—Pop III.—Cociuban I.—Felecan II.—Capusan.

A Ripensia-Viktoria mérkőzésen kívül a mai cluji programon szóhoz jut a Haggibbor futbalcsapata is, amely a kerületi bajnokság küzdelmében az újonnan alakult Geluval méri össze erejét.

A mai részletes program a következő: Kispálya. Délelőtt 9 órakor Haggibbor—Gelu, 11 órakor CSMC—Avram Iancu, 1 órakor Napoca—Turnatorie első osztályú bajnokiak.

Nagybálya. Délelőtt 9 órakor Unirea—Reuniunea kerületi bajnokság délután 1 órakor Victoria—CAC ifjúsági bajnoki, 3 órakor Ripensia—Victoria Nemzeti Bajnokság A).

Hungária—Ujpest derby a magyar bajnokságban. Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokságban ma a Hungária—Ujpest derby kerül eldöntésre. A további program a következő: Ferencváros—Budai, Phobus—Booskai, Budafok—Haladás, Kispest—III. ker., Szeged—ERSO, Elektromos—Nemzeti.

Dobó, a Juventus volt edzője a bucaresti Makabi kötelekebe lépett, ahol edzői működését már meg is kezdte.

Ujpest labdarugó csapata október 24. és 26-án Bucurestiben játszik. A két mérkőzés közül az egyiket a bucaresti CFR-rel játssza. Ujpest második ellenfelét még nem jelölték ki.

A Haggibbor tornaszakosztálya kedden este megkezdte a működését. Tornaórák kedden és csütörtökön, mégpedig 6-tól 8-ig a 16 éven alóliak és 8-tól 10-ig a felnőttek részére. Szakszerű vezetésről az egyesület gondoskodott. Beiratkozni ez órák alatt lehet.

Ujrajátszák a CAO—Gloria mérkőzést. Bucurestiből jelentik: A Biroul Federal tegnapi ülésén a pár héttel ezelőtt lejátszott CAO—Gloria mérkőzés eredményét megsemmisítette és annak újrajátszását rendelte el.

A legközelebbi ülésen döntenek Romániának a Közép-Európa Kupában való felvételéről ügyében. Bucurestiből jelentik: A román labdarugószövetség tegnapi levelet kapott a Közép-Európa Kupa bizottságtól, amely szerint a bizottság legközelebbi ülésén tárgyalás alá veszi Románia felvételének kérdését.

SZÍNHÁZ-FILM

Heltai Jenő megjelenik a Néma Levente jövő pénteki jubiláris előadásán

Heltai Jenő, a világhírű író, akinek a Néma levente című vígjátékára most készülnek Európa és Amerika legnagyobb színházai, ma telefonon közölte színházunk igazgatóságával, hogy feleségével együtt személyesen is részt vesz darabjának péntekre kitűzött jubiláris előadásán. Tudva-tevőleg Heltai Jenő, aki irodalmi érdemei-

ért nemrég megkapta a francia becsületrendet is, még az ősszel Amerikába utazik, ahol a Néma levente filmváltozatát kezdi forgatni az Universal Pictura filmgyár. Így a 25-ik cluji előadásán való megjelenése kétszeres ünnep, amelyre érhető izgalommal készül a színház.

Vasárnapi előadások

Vasárnap három előadás lesz a színházban. Délután 3 órakor Solymosán Magdával a címszerepben Kálmán Imre legszebb operettje a Csárdáskirálynő kerül színre olcsó helyárakkal. Délután 6 órakor az át-

utó sikerül Csavargólánynak lesz az ötödik előadása, este 9 órakor pedig az Ifj. Horváth Pál kerül színre harmadszor, természetesen ezúttal is forgószínpadon.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap d. u. 3: CSÁRDÁSKIRALYŰ. (A címszerepben Solymosán Magda. Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: CSAVARGÓLÁNY. (Ötödösör.)
este 9: IFJ. HORVÁTH PÁL. (Harmadszor.)
Hétfő fél 9: IFJ. HORVÁTH PÁL. (Negyedszer.)
este fél 9: IFJ. HORVÁTH PÁL. (Ötödösör.)
Kedd fél 9: Ifj. Horváth Pál. (Ötödösör.)
Szerda fél 9: Csavargólány. (Hatodsor.)

Csütörtök fél 9: Szent Johanna. (Hatodsor.)
Péntek fél 9: A néma levente. (Ünnepi előadás a világhírű szerző jelenlétében, a páratlan sikerű vígjáték 25-ik jubiláris előadása.)
Szombat d. u. 4: Szent Johanna. (Ifjúsági előadás kizárólag az iskolák részére. Hetedszer.)
Este 9: Csárdás. (Az operettszezon legnagyobb sikere! Szilágyi László és Buday Dénes már eddig is több mint 100 előadás megért ragyogó operettje. Rendező:

Ezekben a tartályokban
**OSSZEHASONLITHATATLAN
OLAJAT talál**

amelynek a megteremtéséhez hozzájárult egy példás vállalat óriási anyagi ereje és a specialisták egész sorának folytonos munkája.

LUBOIL
AZ
UNIREA
társaság gyártmánya

Gróf László. A főszerepekben Solymosán Magda, Sándor Stefi, Jenei János, Tompa Sándor, Borovszky Oszkár, Csóka József, Fülöp Sándor, Tebán János és a táncpar 14 új táncszáma. Teljesen új, ragyogó díszletekkel. Premier bérlet 6. sz.)
Vasárnap d. e. 11: Eretnségi. (33-adszor. Olcsó helyárak.)
D. u. 3: Tanase revütársulatának előadása.
D. u. 6: Csárdás. (Másoadszor.)
Este 9: Tanase revütársulatának előadása.
Hétfő fél 9: Csárdás. (Rendes bérlet 6. sz.)
Kedden és a következő napokon: Csárdás.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Férfibunda kifogástalan állapotban eladó, érdeklődni str. Duca 3. házfelügyelőnél.

Szappanmestert keresek modern, toalett és mosószappan készítésben jártast. Klein, Turulung, jud. Satumare.

Szesszfűző 35 évi gyakorlattal gépészvizsgával, a gépjáratásokat is érti, gabona, vagy borszeszgyárba, vagy hasonló állást vállalna. Josif Róth, Satumare, C. Traian 31.

Jól bevezetett nagy gar tulajdonosa egészségi okok miatt közreműködő

tőkéstársat
keres. Benősilési lehetőség is kombinációba jöhet. „Nagy jövedelem” jelíggel kimerítő ajánlközést a kiadóhivatal továbbít.

Uriasszony, német, hosszabb pensióbeli gyakorlattal, házvezetőnő, anyahelyettesi állást keres. Ajánlatot „Mebizható” jelíggel Rudolf Mosse hirdetőbe, Arad ker.

Urak és hölgyek figyelmébe! Szörmebundák javítását, átalakítását, kabátok szörmezését és bélelését jutányosan vállalja Veress, szücs, fost Szántó Cluj, N. Iorga 2.

Szörmek dús választékban. Bundák készítését, javítását legolcsóbban vállalom. Gallérozások a legújabb bécsi modellek szerint készítenek. Blixspaner szörmeszalon Regele Ferdinand 3, szembe a kapuval emeleten.

בחרים הרוצים להשתלם בכל ענינים יחבילו שישיבת הרב אביד בארץ מארץ ויקבלו כל צרכם.

בחרו ירש וחיה גדול מלמד מומחה באומנות וכנס איין פאסטן אויך ללמוד גמיה אדרעסטעק.

היה וקהל יראים דעווא מוקשת מלמד היה פרימראבין קליין דעבא, ירשה להפנות אל.

Felvezek október 15-re fiatal vaskereskedő és fiatal üvegkereskedősegedet, akik a fűszer szakmában is jártasak. Abrahám Lajos Teius.

Csillár, esőfogas a készítőnél. Grünwald Jakab fémpari üzeme C. Decebal 23.

Allami osztálysorsjegy eladására

sorsjegy-ügynököket
keresünk.

Economia
Cluj, Piața Unirii 23.

„Aiudi Maar-féle prima gyümölcsfák egyedül nálam szerezhetők be és jegyezhetők elő. Teljes orgonák, diszfák, diszbokrok, kétéves rózsafák. Grieger, Regele Carol 37—39.

Bevezetett konfekció és divatárnyélat centrumban átadó. „Kedvező feltételek” jelíggel.

November 15-re kiadó az Első Erdélyi Biztosító palotában disztíngvált, szolid urlemberek vagy urinők (tisztviselőnek) különbéjárát, szép, butorozott szoba fűrdőszobahaszalattal. Érdeklődni Str. Duca 1. III. em. 2. ajtó.

A legkitűnőbb, legolcsóbb, legizlésebb vegetárius ételek, valamint legfrissebb cukrászsütemények, gesztenyepüré, disztorta, teasütemények ADLER-nél kaphatók. Regele Ferdinand 22, I. emelet, balra.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivaly tej — házhoz szállítva is — kapható Schwartz Ignácnál, Str. Gen. Poetas 23.

URLANY teljes ellátást kaphat fűrdőszobahaszalattal. Regele Ferdinand 32, emelet.

HIVAT

Ar

Más alkalommal és ha viszem előtt a napon keresztült volt, melyet Zilablakot, melynek délután hosszasan és szodalent játszan látom fölmerül abban a sorrend problémákhoz és kerenei voltak elválaszthatatlan képviseltek és egy részét képeők képviseltek az Executivában rencia előtt.

Vera Weizman mata, az az assgi és politikai kétfája, minden va az év egyik felé Palesztinában tészegegyeztetni másától eltérő árulja férjéért nyugvó felelősségük, hogy mi volna vállalni e gosan súlyos te felj nagy. Kettős zonyitka a Cou annak befejezésből Londonba t helyét.

Rebecca Sieff szonynak, hihet konysággal. Imult vitában meggy felszólalás lenző. O az az kezésére boosá ren Hayesod m angoloknál is hogy Londontó gadóestélyt ren londoni közéleti és politikai hogy ezzel is szimpátiájukat szemben.

Romana Go ad a szerveze sokaságának, an nehezedik támogatást n ben, aki végt mindenkit, a van, vagy leg Olga Alma és legantipati anyáskodó és mnénnyé és n ről van szó, mincs fedezet viszi azt, am tes.

Szenkinek s mannról vagy ra” vagy mi mig viszont a Samuelról mint Ada va ető asszonyt és a Moa azok kettén legszerencsés mást és telj együtt előre Hadassah: tó; különös hogy „sabra Mint a pales Je, annak el Ada: Ki a zaflan, mint nes, szürke sülyeszíve

WIZO Arzsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

Arcképek a WIZO Councilről

Irta: Handler Eise (Timisoara)

Más alkalommal voltam most Council-gyűlésen és ha visszagondolok rá, feltűnik szemem előtt a nagy, magas terem, mely négy sapon keresztül majdnem az egyetlen dolog volt, melyet Zürichből láttunk. A sok széles ablakot, melyek a napsütötte zürichi tóra néznek délutánokint türelmetlenül, kissé bosszusan és sietve zárták be, amikor a zene odalent játszani kezdett. Ebben a keretben látom fölmerülni a különböző asszonyfejeket abban a sorrendben, ahogy a napirenden levő problémákhoz állást foglaltak, melyeknek rezerensel voltak. Néhányan közülük teljesen elválaszthatatlanok attól a rászorttól, melyet képviseltek és mely a Wizo szervezet egy részét képezik. Elképzelhetetlen, hogy ne ők képviseljék meghatározott munkakörüket az Executívában, a Councilon, vagy a konferencia előtt.

Vera Weizmann: az intellektuális nő, a diplomata, az az asszony, aki a munkának gazdasági és politikai szövevényeit legjobban érzi és látja, minden valószínűség szerint azért, mert az év egyik felét Londonban és a másik felét Palesztinában tölti és így könnyebben tudja összehangoztatni a két Executiva sokszor egymástól eltérő érdekeit. Kissé fáradt arca elárulja férjéért való aggodását és a rajta nyugvó felelősséget. Mindannyian úgy érezzük, hogy mindegyikünknek kötelességünk volna vállalni egy kis részét annak a tulságosan súlyos tehernek, mely egy embernek túl nagy. Kettős igénybevételnek legjobb bizonyítéka a Counciltől való bucsuja volt még annak befejezése előtt, mivel az A. C. Zürichből Londonba tette át tárgyalásainak színhelyét.

Rebecca Sieff: prototypusa az angol asszonynak, hihetetlen szellemi és testi mozgékonyasággal. Impulzív mimikája és a bonyolult vitában megmutatózó tiszta logikája egy felszólalására, mint egész lényére jellemző. Ő az az asszony, aki hetekre rendelkezésre bocsátotta magát a délafrikai Keren Hayesod munkának. Bizonyítéka még az angoloknál is hihetetlen népszerűségének, hogy Londontól való bucsuja alkalmával fogadóestélyt rendeztek tiszteletére, melyen a londoni közélet szellemi, társadalmi, gazdasági és politikai reprezentánsai vettek részt, hogy ezzel is dokumentálják megértésüket és szimpátiájukat országépítő munkáikkal szemben.

Romana Goodman: Mértéket és határt ad a szervezeti és propagandaproblémák sokaságának, melyeknek súlya nyomasztóan nehezedik rájuk. Ez alkalommal erős támogatást nyert Hanna Steiner személyében, aki végtelen türelemmel hallgat meg mindenkit, akinek valami mondanivalója van, vagy legalábbis azt hiszi, hogy volna.

Olga Altman: A munka leghálátlanabb és legantipatikussabb része az övé. Kedves, anyáskodó és engedékeny lényé acélkeménnyé és néha élessé válik, ha a munkától van szó, azaz olyan kiadásról, melynek minos fedezete. Ilyenkor küzd és keresztülviszi azt, ami anyagi szempontból lehetséges.

Senkinek sem jutna eszébe Vera Weizmannról vagy Rebecca Sieffről, mint „Vera” vagy mint „Rebecca” említést tenni, míg viszont Ada Fischmannól vagy Hadassa Samuelról senki sem beszél másképpen, mint Ada vagy Hadassa. A jisiv két vezető asszonyszervezetet képviselik: a Wizo és a Moacat Hapalotot és mint ahogy azok ketten a munka- és feladatkörben a legerencésőbb módon egészítik ki egymást és teljes egyetértésben haladnak együtt előre, ugyanígy vezetőik is.

Hadassah: Magas, karcsú, szeretetreméltó; különös baját annak tulajdonítjuk, hogy „sabra” azaz palesztinai bennszülött. Mint a palesztinai Wizo Executiva elnöknője, annak első szolgálója is.

Ada: Ki ne ismerné őt? Ma époly változatlan, mint tíz évvel ezelőtt. Kezeit egyes, szürke angol kosztümjének zsebeibe süllyesztve nyugodtan és higgadtan áll

előtünk még a legkényesebb kérdésekben is, melyek körül gyakran vad össze-visszaság keletkezik. A megteveszthetetlen felismerés biztonsága sugárzik le arcáról mindannyiunkra: „ez a helyes út.” Szavait kevesen értik, mert nem szívesen beszél jid-disül, amit ugyancsak kevesen értenének, héber beszéde viszont legtöbbünk számára még tulságosan nehéz, őrá azonban tényleg áll az, hogy magartatása és arcminikája kifejezik szavai értelmét és szellemesen és találon oldja meg a feszült helyzeteket sokszor egy-egy anekdótával, mely helyesen rávilágít a helyzetre és amellett mindannyiunkra megnyugtatólag hat.

Sok nevet kellene még felsorolnom, mert minden ország sorai legaktívabb asszonyait küldte el. Ezeknek az élő erőknak az összefogása és egymáshoz való vezetése által megteremtődik a személyes és tárgylagos momentumok kicserélése és gazdagítása s ennek az összetartozandóságnak különleges atmoszférája az első perctől kezdve kizár egy idegen érzést, biztonságot ad és bizalmat arranzéve, hogy különleges feladatainknak továbbra is üdvös fejlődést biztosítsunk.

WIZO-HIREK

Wizo élet Timisoarán. A timisoarai Wizo csoport október 5-én tartotta második összejövetelét a Zsidó Otthonban. A programban változás állott elő, amennyiben dr. Róna Nándor előadása nov. elejére toldott el és ezuttal dr. Brisker Ezekiel, a KKL. országos kuratóriumának elnöke tartott előadást a Szukkoth ünnepéről. A nagyszámú hallgatóság előtt részletesen ismertette az ünnep szimbólumait, ritusait, valamint az ünnep fejlődését a zsidóság történelmével kapcsolatban, végül pedig megkapó előadást azzal a gondolatmenettel fejezte be, hogy amit egy ember életében az emlékezés, az egy nép életében a tradíció. Az orvosoknál ismert betegség az emlékezés elvesztése, de az olyan ember, aki pld. emlékeztet családjáról, szüleiéről vagy fiatalágáról elveszítette, nem ép ember, hanem beteg, aki előbb-utóbb összeroppan. Ma a zsidó nép is elvesztette emlékeztetését, szakított a tradíciókkal, sorsa olyan tragikus, mint azé az emberé, aki elvesztette emlékeztetését. Vissza kell kapja emlékeit, mert még Palesztina egyedül, tradíció nélkül sem képes a zsidóságból egészséges népet formálni. Kedden, 13-án délután, dr. Bas Ernő lakásán lesz a rendes Wizo összejövetel, ahol Reiter Lunka fog előadást tartani, szerdán, 14-én délután Mannheim Lajosnál Handler Eisa tart előadást. Minden tagot és vendégeket szívesen lát a háziasszony.

A clujji Wizo kulturdelutánja a Sálom-Klubban. A clujji Wizo a konferencia határozata értelmében az új munkaév kezdetén szélesebb alapokra kívánja fektetni a Wizo programját és munkájának népszerűsítését. E célból sorozatos kulturdelutánokat fog fognak rendezni. A kulturdelutánok havonként egyszer lesznek megtartva. A kulturdelutánok rendezése aiaapos körülményekkel egyeztetve majd nívós programot összeállítani. Általános érdekű és speciális zsidó vonatkozású témákból, a legkiválóbb előadók fognak előadásokat tartani. Az első kulturdelután kedden 13-án délután 5 órakor a Salom klubban lesz megtartva. A kulturdelutánon Strassern Herman Katica, „Zsidó események” címmel tart előadást, utána Weinberger Nándorné zürichi utjáról tart beszámolót. A kulturdelutánok tea nélkül lesznek rendezve.

Az oradeai Wizo házi kultúr és játékdélutánjait október hó 4-én megkezdte. Az első ilyen délután Heller Józsefné lakásán volt megtartva szépségű közönség jelenlétében. Schiller Sándorné a clujji konferenciáról tartott közvetlen, mindenki tejzését megnyerő beszámolót, kiemelve a konferencia lényegét és rámutatott arra a kelle-

Végül még egynéhány szót arról a három asszonyról, akiket a council az ülés tartására az elnöki székbe ültetett.

Carola Kaufmann: A council elnöknője, svájci állampolgár lakója ennek a boldog, demokratikus országnak sok munkalehetőséggel, mely sok más föderációban csak „Wunschtraum” lehet. Nyugodt, magabiztos, minden problémától mentes.

Mirjam Scheuer: Intellektuális, a legkülönbözőbb tereken átfogó tudása, lebilincselő szónok és egészen különleges pedagógiai tehetséggel bír. Ő a születtett vezető, akitől még sokat várhatunk.

Végül — last but not least — **Reiter Lunka,** föderációkn ügyvezetője. Fiatal és energikus, mint Mirjam Scheuer, de sok egyéb vonásaik is predestinálják őket arra, hogy nemcsak a council időtartama alatt dolgozzanak együtt. Telve iniciatívával rendelkeznek az asszonyoknál ritka tehetséggel, hogy technikai és finánciális kérésekhez különleges érkeke van és ez teszi őt ezen munkaterületek problémáinak mérvadó szószólójává. Tárgyilagos sága s kitartása minden munkájára ráüti bélyegét.

A kitűnő vezetők, akik szellemi, lelki és anyagi erőiket a fenkölt eszme sokat igénylő szolgálatába állítják, bizonyítják, hogy kizárólag egyetlen egy erőnek rendelkeznek alá magukat: népünk számára becsületet és jövőt teremteni.

mes kapcsolatára, ami az egyes Wizo csoportokat összefűzi a közös munka érdekében. Dr. Markovits Ignátné miután megköszönte ugy az előadónak, mint a háziasszonynak ezt a jól sikerült délutánt, felhívta a hölgyeknek a figyelmét a Wizo által létesítendő héberkurzusra hangsúlyozva a nyelv fontosságát a cionista munka szempontjából. A délután nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is igen jól sikerült.

Wizo élet Odorheimen. Október 5-én tartotta meg az odorheimi Wizo csoport rendezévi tisztújító közgyűlését, mely alkalommal a teljes régi vezetőséget választották meg. Elnök Szőlősi Dezsőné, társelnök Gujtman Sámuelné, titkár Feuerstein Irén, pénztárnok Gujtman Zsigmondé. A régi vezetőség proposíciójára kiegészítették azt még egy alelnökkel, dr. Hirsch Lajosnéval és egy jegyzővel, Hirsch Jenőné, akiket a közgyűlés egyhangulag választott meg. A hölgyek elhatározták, hogy sürgősen lefolytatják a babruha-akciót és megbeszélést egymás között a munkát. Beindították a szokásos kávédelutánokat, melyeket a Zsidó Otthon helyiségében rendeznek meg. A délutánokon minden alkalommal egy másik Wizo asszony tart előadását a központ által küldött anyagból. Ha ez ki lesz merítve, úgy áttérnek az egyéni előadásokra. Az első felolvasást Löbl Mendelné tartja. Havonta egyszer kulturstélyt fognak rendezni, az első estély október 1-én volt, mely alkalommal dr. Hirsch Lajos tartott előadást „A zsidó népszociológiája” címen. Előadás után a közönség igen jó hangulatban még sokáig maradt együtt.

Az Ardeali Wizo Föderáció központjának kulturkiadványai. Az Ardeali Wizo Föderáció központja az új munkaévben kiadott első kulturkiadványa, melyet a budapesti Wizo bocsátott rendelkezésére, az első palesztinai chalucák életéről szól. Címe: „Uttörő asszonyok Palesztina hőskorában.” Részleteket tartalmaz a „Divrej Poalot”-ból: egyszerű szavakkal vázolja azokat a hallatlanul nehéz életviszonyokat, melyekben az első kivándorolt asszonyok éltek, azt az emberföltött munkát, amelyet végeztek. Felelevenednek szemünk előtt a számos virágzó kibucok első napjai, az 1929-es zavargások részletei, az ejn charodi Rachel élete. Talán sohasem volt ez olvasmány annyira aktuális, mint éppen most és bizonyára erős visszhangja is lesz az ardeali Wizo csoportokban. A Wizo központja közlebről még néhány előadását fogja kiadni a budapesti Wizonak: Donna Gracia Mendezia életét, valamint egy recenziót Giszkalay János „Akiba csodálatos élete” c. könyvéről.

A timisoarai Hadassah leánycsoport, mely a nyár folyamán is tartott összejöveteleket, rendszeresen megkezdte ismét munkásságát. Szeptember 15-én volt az első összejövetel, mely alkalommal Neufeld Magda ismertette nagyon szép előadás keretében Lázár Miklós „Palesztina” című könyvét. A Hadassah igen nagy programja van elkövetkező munkaszézonra, melynek megvalósításához nagy agilitással látozott hozzá a vezetőség.

Az oradeai Wizo házi kultúr és játéklasztmányi ülést tartott élénk érdeklődés mellett. Dr. Markovits Ignácné vezetésével a választmány elhatározta az ősi munka beindítását, a rendszeres kultúr és nevelőmunkát, amit részben házaknál, részben nyilvánosan fognak megtartani. Azonkívül a hölgyek Heller Józsefné, a vigalmi bizottság elnöknével élükön vállalták, hogy a rendszeres heti szerdai játékdélutánokat intenzíven fogják propagálni. Végül a választmány elhatározta, hogy ezévi és immár ötödik közgyűlését október 25-én fogja megtartani a városháza disztermében. A közgyűlést ünnepélyesebbé fogja tenni az a körülmény, hogy ez alkalommal a csoport vendégül fogja látni Reiter Lunkát, aki a közgyűlés alkalmával beszélni fog. A közgyűlést óriási érdeklődés előzi meg.

Wizo élet Fágáron. A fágárai Wizo csoport munkássága a nyáron át sem szünetelt. Junius 10-én tartottak összejövetelt, melyen általános munkajelentések voltak és a gyűlés megszavazta a konferencián elvállalendő jövő évi budgetet. Junius 24-én fagyaltestélyt rendeztek, melyen Neumann Annus felolvasott és Ripper Frida zongorázott. Konferencia után, melyen Ripper Frida elnöknő vejt részt, az első összejövetelt az elnöknő betegsége miatt szeptember 8-án tartották meg, amikor az elnöknő referált a konferenciáról. Szeptember 10-én gyümölcsestélyt rendezett a csoport, dr. Mózes László előadást tartott a palesztinai eseményekről és azoknak a jövőbeni kihatásairól. A csoport tervbevette egy Szimchat-Tóra est megrendezését.

Mit meséinek bélyegeink

Ezzel a címmel jelent meg egy 15 oldalas, rajzokkal ellátott brosurra az ardeali Wizo kiadásában. Ma, amikor mindenütt a világon bélyeggyűjtési láz uralkodik és gyermekeink az exotikus bélyegképekről nemcsak földrajzot, de az illető országok nyerstermekét, természeti szépségeit és történelmi eseményeit is megismerhetik, palesztinai bélyegeink iránt még a közömbös távolállók is érdeklődnek.

A brosurra szerzője az Ardealban általánosan ismert és szeretett dr. Mirjam Scheuer-Goldes, aki már néhánykor hívta fel a nagy nyilvánosság figyelmét ugy Palesztina földrajzi, mint szociális és történelmi, nagy általánosságban ismeretlen adataira.

A brosurra tulajdonképpen egy együttes előadás vázlatát képezi, de egyben már eleve megbocsátja az írónt, ha az előadónk a vázlatot tekintenek anyagnak és az ott olvasottakat nem toldanak meg még személyes meglátásokkal és tanulmányokkal. Minden egyes előadó más és más bélyegképet személyesít meg és magyaráz el, hogy mit ábrázol. Így vonul el szemünk előtt Rachel sirja, az Omar mecset, Tibériás, a ramleh-i fehér torony és a jeruzsálemi Citadella, azaz Dávid tornya. Hallunk sokat történelmi helyeinkről és szégyenkezve valljuk be magunknak, hogy mindezeket nem tudtuk idáig. Az írónt minden esetben megadja forrásunkait és lehetővé teszi ezáltal, hogy az alapos érdeklődő többet is megtudjon ezen történelmi emlékeinkről.

Az ötletes rajzokkal ellátott brosurát a Wizo központja minden csoportnak megküldi, érdeklődők 5 lej ellenében ugyancsak megkaphatják a brosurát, valamint ugyancsak 5 lejért. Dr. Mirjam Scheuer másik brosuráját, melynek címe „Toceret Harec” és mely Palesztina főbb gyümölcseivel foglalkozik.

Eles támadások érték Angliát a népszövetségi hatos bizottság vitáján a palesztinai zavargások miatt

Lengyelország képviselőjének szenzációs beszéde. Nyilvános népszövetségi vitát rendeznek a Palesztina-kérdésben. Munkáshiány van Palesztinában folyik az építkezés és a narancs-szüret

4500 bevándorló szeptemberben

Genf, október 10. A közbeesett Szukokth innepük miatt csak most közölhetjük a Népszövetség hatos bizottságának nagyszabású vitáját, amelyen Lengyelország a zsidó kivándorlás szükségességét és a Palesztina-kérdést vetette fel. A vitáról a transzilvianai sajtóban nyilván a hírszolgálati irodák hiányos jelentése folytán nem alakult ki ennek a Palesztina szempontjából nagyhorderejű vitának a teljes képe. Ezen az ülésen ugyyszólván csak a palesztinai zavargásokról folyt a vita és

az összes felszólalók éles kritikával illeték a mandatárius hatalmat a zavargásokkal szembeni erélytelen magatartása miatt.

A vitát a norvég delegátusnak a mandátum-országok helyzetéről szóló referátuma vezette be. A beszámoló majdnem teljes egészében a Palesztina-kérdéssel foglalkozott és részletesen fejtette ki a zavargások által teremtett helyzetet.

A referátum végül csodálkozását fejezte ki afölött, hogy Anglia még mindig nem tudott rendet teremteni Palesztinában.

Ismertette az angol kormány és a közigazgatás szerepét a zavargásokból és végső analizésben megállapította, hogy

Anglia nem cselekedett elég gyorsan és határozottan a zavargások megszüntetésében.

Az első felszólaló Komanicki, Lengyelország népszövetségi delegátusa volt, aki kifejtette Lengyelország különös érdeklődését a palesztinai és a zsidó bevándorlás kérdésében.

A lengyel zsidóság és Palesztina Komanicki rámutatott arra, hogy Lengyelország tulzsfolt és kijelentette, hogy

a lengyelországi zsidókérdés megoldása komoly kivándorlás biztosítása nélkül egyáltalában lehetetlen.

A zsidók az új lengyel államalakulat új vérkeringésébe rendkívül nehezen tudnak beilleszkedni. Lengyelországnak kivándorlási lehetőségre van szüksége és ez különösképpen áll a zsidó lakosságra. Ezért a lengyel kormány mindig figyelemmel és rokonszenvenvel kísértse a palesztinai zsidó nemzeti otthon építését.

Lengyelországnak azonban erős érdeke, hogy más kivándorlási lehetőséget is biztosítson a zsidók számára, ha Palesztina nem tudja mindazokat a zsidókat befogadni, akik eddigi hazájukat elhagyni kénytelenek.

A palesztinai zsidó bevándorlást nem szabad felfüggeszteni. A lengyel kormány megfelelő időben javaslatokat fog előterjeszteni a lengyel túlnépesség problémájának megoldására.

Angliát kritizálják a tagállamok
Ezután Ruzsdí Arras török külügyminiszter emelkedett szólásra, aki rövid beszédében a palesztinai feladatoknak szigorú és pártatlan megoldását követelte Angliától. Prof. Rappard, Svájc delegátusa, kifejtette, hogy a mandátumrendszer nem a mandátumot gyakorló hatalmak előnyét célozza, hanem a nemzetközi érdekek védelmét, valamint a mandátum-országok lakóinak biztonságát. A palesztinai mandátum végrehajtója számára

még az a feladat is fennáll, hogy a zsidó nemzeti otthon felépítését véghezvigye.

A kisantant államok nevében dr. Osuski csehszlovák kiküldött szólalt fel és érthetetlennek találta, hogy egy olyan országban, mint Palesztina, ahol a krízis nem sujtotta a lakosságot, ilyen hosszantartó zavargások állhatnak elő. Azt a reményét fejezte ki, hogy Anglia rövid időn belül helyre fogja állítani a rendet. Az arab és zsidó érdekeket össze kell egyeztetni és

a Balfour-deklarációt pártatlanul tisztelgetben kell tartani.

Végül Osuski a kisantant államok nevében bizalmát fejezte ki az angol kormánnyal szemben és azt a reményét juttatta kifejezésre, hogy a Palesztinába küldendő vizsgálóbizottság munkája eredményes lesz.

Walter délamerikai delegátus néhány európai nagyhatalomnak szeméretvetete, hogy a bennszülöttek fegyverrel látják el és modern harci módszerekre oktatják ki.

Anglia nevében lord Cranbourn ígéretet tett, hogy az angol kormány minden hatalmában lévő eszközt megragad, hogy a palesztinai zavargásoknak véget vessen.

A vita befejezése előtt több állam képviselője azt az óhaját fejezte ki, hogy

a Palesztina-kérdésben a Népszövetség külön ülést hívjon össze, melynek plénuma előtt tárná fel a Palesztina-kérdés egész problematikáját.

A bizottság úgy döntött, hogy szükség esetén az általános Palesztina-vitát javasolni fogja.

Jabotinszky és Lengyelország közvéleménye

A Népszövetség vitája diplomáciai körökben általános feltűnést keltett és azt acionista diplomácia sikerének könyvelik el. Különösen nagy visszhangot keltett a Közelkeleten érdekelte államokban. A zsidó sajtó nagy jelentőséget tulajdonít a vitának, mely különösen Lengyelországban képezi általános érdeklődés tárgyát. A revizionisták Uj-Cionista Szervezete a lengyel kiküldött felszólalását sorsdöntő jelentőségűnek tartja. Jabotinszky a Varsóban megjelent Medina Ivirit című lapban „Lengyelország aktív tényező a Palesztina-kérdésben” címmel írt cikket, amelyben rámutat annak jelentőségére, hogy a Palesztina-kérdés most már a zsidó lakta államok hivatalos tényezői számára is rendkívül fontoságúvá emelkedett.

Palesztinában tovább folyik az élet

Jeruzsálem, október 10. A Jewish Agency közlése szerint

szeptember hónapban 4500 zsidó bevándorló érkezett Palesztinába.

Ez a szám, amely a konjunktúra éveiben bevándorlási átlagát éri el, arra mutat, hogy a zavargások csak nagyon kis mértékben befolyásolták a zsidók palesztinai bevándorlását. A zavargások kitörése óta csak május hónap mutatott visszaeső tendenciát, míg június, július, augusztus és szeptember hónapokban a zsidó bevándorlás fokozatosan emelkedett. A

MYRNA LOY
Metro-Goldwyn-Mayer

Mint a cseresnye virága...
olyan hamvas és bájos.

Hollywood csillagai ma a tömeg mecsodált tünderei. Ragyogó szépségük és kecsességük mindenki szívét meghódította és szédítő iramban emelte őket a dicsőség legmagasabb fokára. Arcbőrük a cseresnye virágnak hamvaságát tükrözi vissza és a bájos csillagok, hogy ezt az értékes kincsüket érintetlenül megőrizték, a leghirebb specialisták tanácsát kérték ki, hogy olyan rendszert ajánljanak az arcbőr

ápolására, amely minél egyszerűbb és hatásosabb.

POND'S
Valóban, minden tisztatlanság és a festék eltávolítására az arcra a Pond's krém a legmegfelelőbb, az arcizmok erősítésére felülmulthatatlan, a hamvas és gyöngéd arcbőr megővésére az egyetlen valóban hatásos szer.

A Pond's krémei és pudert Amerika és Európa legkiválóbb bőrgyógyászai ajánlják higiénikus és regeneráló tulajdonságuk miatt.

POND'S

Használja mind a két Pond's krémet.

a „C” KRÉMET a festék eltávolítására és a bőr használatára.

a „V” KRÉMET napra nappal.

a POND'S PUDERT alkotm.

Products of the POND'S EXTRACT COMPANY — New York, London

Jewish Agency a most mutatkozó munkalehetőségek alapján az őszi bevándorlási időszakra tízezer bevándorlási engedély kiutalását fogja kérni a palesztinai kormánytól.

Munkáshiány, építkezés, utépítés

Palesztinában a zsidó gazdaságban általános munkáshiány mutatkozik. A most meginduló narancs-szüretnél rendkívül sok munkahely maradt még betöltetlen, ami annak is tulajdonítható, hogy a beindított utépítési munkák, a közmunkák és a tel-avivi kikötő építése a városi munkanélküliséget is felszívta. Az utóbbi hónapokban emelkedett az építkezés is. Julius és augusztus havában Haifában a kisebb építkezések mellett 94 háromemeletes ház építését kezdték meg. Tel-Avivban, ahol az építéshez szükséges homok és kőanyag beszerzése a zavargások miatt nehézségekbe ütközött, hatvanhárom kétemeletes ház van épülőben. Az építkezéseknél alkalmazott munkások száma ötvezret tesz ki.

A kormány 150 ezer fontot irányzott elő olyan utak építésére, amelyek zsidó településeket fognak egymással összekötni. Különös jelentőséggel bír a tel-avivi-haifai ut építése, mely kizárólag zsidó lakta területen fog keresztül vezetni. Az ut építése rendkívül fontos a zavargások alatt bizonytalanná tett közlekedési viszonyok szempontjából. Az Emeken keresztül vezető ugyancsak zsidó telepítési pontokat összekötő nagy ut építése már megkezdődött.

A Palkor arab forrásból úgy értesül, hogy az arab narancsültvényesek a sztrájk vezetőitől biztosítékokat kaptak arról, hogy a sztrájk még a berakodási szezon kezdetén véget ér.

Jaffa bojkottja a narancs-szállításoknál

A zsidó narancstermelők szövetsége átiratban követelte a kormánytól, hogy a tel-avivi-haifai országutat még az ősz folyamán Chederáig feltétlenül kiépítsék, hogy megfelelő kocsit és mozdonyt állítsanak be a vasutvonalakra és hogy egyezményt kössenek Egyiptommal a palesztinai narancstermés egy részének Port Saidban való tárolását illetően. Az intézkedésre azért van szükség, mert a tel-avivi kikötő még nem eléggé épült ki ahhoz, hogy a 8-9 millió ládára tehető narancstermést Haifával együtt tárolni tudja. A kormány állítólag már ki is adta a megfelelő rendelkezéseket a narancsszállítás biztosítására.

Arab körökben az a vélemény alakult ki, hogy a sztrájk rövidesen véget ér és a terroristák is felfüggesztik tevékenységüket, míg a királyi bizottság Palesztinában dolgozik. Ha a bizottság jelentése nem lesz az arabokra kedvező, a terroristák újra akcióba lépnek. A héber sajtó a terrornak az utóbbi napokban történt csökkenését arra magyarázza, hogy az arab királyok közbelépése hatott a terrorista vezérekre. De lényeges oka a terror szünetelésének az a körülmény, hogy a Szíriából átszökött bandák visszautaznak hazájukba, ahol most általános politikai amnesztia készül.

A jaffai kikötő lezárása óta rendkívül megélnkült a tel-avivi állomás forgalma. Tervbe vették az állomás épületének kibővítését. Ugyancsak megkezdik egy nagy áruraktár építését is, amelynek építési költsége tízezer fontra rug.

HIR

— Titulescu állapot
Mortizból jelentk: T
pota állandó javulást
miniszter vérenek teg
állapította, hogy a he
szalékra emelkedett és
ma 3,030.000-ról 3,400

— Merényletet kísé
mulatási attasé ellen.
ben merényletet kísé
konzulátusi attasé el
merénylöt elfogták.
hogy barátja annak
aki 1931-ben próbál
akit 7 évi kényszerm

Nagy kiállítás vár október

50%-os kedvezmény
Nagy kedvezmények
ingyene

— Forgalomba hoz
jeseket. Bucurestiből
mulva forgalombahoz
pénzerméket. Az új
tás elleni küzdelem
állítólag azokat nem

— Kiutasítják az
nem engedik be az
Bucurestiből jelentk
napi ülésén elhatá
Climovici ónaptrárh
kém kiutasítását, ar
A bűnbocsánatot ké
ka visszaveszik a k
hegyi barátokat eze
szádba. A szentkép
lesz joguk működni
kül, mivel az ónap
ilyen módon üzi pr
végül kijelölte a m
nek feilvízvizgálatár
jait.

— Erétségi gyás
lentik: A közoktat
érkeztek az erétsé
az egész országból
vizsgára, akik köz
csupán 45.60 száza
ben a sikerrel víza
zalék volt.

Elegáns

AZ U
„FE
Női, leányka
tok, valami
nag
CLUB,

— Tavaszra
Bucurestiből jele
rint a sajtótörvé
Djuvara miniszte
csak a törvényh
után fog nyerni.

— Sibiu zsidó
dr. Mayer Ebner
keresésére dr. M
és dr. Solowits
Bicarun Akció
Mayer Ebner Si
szabású ming-
ni. Sibiu zsidós
szőr láthatja v
zért, a legnagyobb
tet megnyílván
fogadni. A hely
alakult fogadó
orth. hitközség
hogy a maga n
tisztellett fog
vendéget.

Nagy ös

GIF

SZALMIÁK ÉS SAVMENTES ELEMET

MÁR MINDENKI HASZNÁLJA
REGENERÁLO KÉPESSÉGE ÉS TARTOSSÁGA
ÓRIÁSI!

VIGYÁZAT UTÁNOZZÁK! GALVANI S.A.

HIREK

— Titulescu állapota állandóan javul. St.-Mortizból jelentik: Titulescu egészségi állapota állandó javulást mutat. A volt külügyminiszter vérének tegnapi vizsgálata megállapította, hogy a hemoglobin 70-ről 74 százalékra emelkedett és a vörös vércsók száma 3.030.000-ről 3.400.000-re növekedett.

— Merényletet kíséreltek meg a metzi konzulatúsi attasé ellen. Párizsból jelentik: Metzben merényletet kíséreltek meg Betassol olasz konzulatúsi attasé ellen, aki megsebesült. A merénylőt elfogták. Valószínűnek tartják, hogy barátja annak a nancyi merénylőnek, aki 1931-ben próbálta megölni Betassot és akit 7 évi kényszermunkára ítélték.

Nagy kiállítás és őszi vásár ORADEAN

a Kereskedelmi Csarnokban
október 17—25-ig
50%-os kedvezmény a CFR összes vonalain.
Nagy kedvezmények az autobuszokon. Értékes ingyenes tombola.

— Forgalomba hozzák az új 50 és 100 lejeseket. Bucurestiből jelentik: Néhány nap múlva forgalombahozzák az új 50 és 100 lejes pénzerméket. Az új pénzermék a pénzhamisítás elleni küzdelem jegyében készültek és állítólag azokat nem lehet hamisítani.

— Kiutasítják az ónapártárvok vezérét és nem engedik be az Athos-hegyi szerzeteseket. Bucurestiből jelentik: A szent szinódus tegnapi ülésén elhatározta, hogy kéri a fogja Climovici ónapártárvó agitátor volt orosz kém kiutasítását, amint büntetését kitéltette. A bűnbocsánatot kérő szerzeteseket és apácákat visszavezetik a kolostorokba. Az Athos-hegyi barátokat szintén nem engedik az országba. A szentkép árusoknak szintén nem lesz joguk működni a szinódus engedélye nélkül, mivel az ónapártárvók legnagyobb része ilyen módon üzi propagandáját. A szinódus végül kijelölte a maglaviti templom építésének felülvizsgálatára hivatott bizottság tagjait.

— Érettségi gyászjelentés. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztériumba beérkeztek az érettségi vizsgálatok eredményei az egész országból. Összesen 3460 jelölt állt vizsgára, akik közül csak 1578 ment át, tehát csupán 45.60 százalék. Elmult év szeptemberében a sikeres vizsgázottak száma 25.89 százalék volt.

Elegáns
Zsép
Olecsó

Az ujjonnan megnyílt
„FEMINA“

Női, leányka téli és átmeneti kabátok, valamint eszkluzív szövetek nagy választékban.
CLUJ, Str. Memorandului 1.

— Tavaszra maradt az új sajtótörvény. Bucurestiből jelentik: A lapok értesülése szerint a sajtótörvénytervezet, amelyen jelenleg Djuvara miniszter dolgozik, végleges formát csak a törvényhozó testülettel téli ülésük után fog nyerni.

— Sibiu zsidósága nagy lelkesedéssel várja dr. Mayer Ebner. A Londoni Executive megkeresésére dr. Mayer Ebner, Josef Sprinzak és dr. Solowitschik vállalkoztak az ardeali Bicaron Akció bevezetésére. Az akciót dr. Mayer Ebner Sibuban, f. hó 12-én egy nagyszabású miting keretében fogja megindítani. Sibiu zsidósága, mely ez alkalommal először láthatja vendégül e nagy cionista vezetőt, a legnagyobb tiszteletadással és szeretettel megnyilvánulásával kívánja dr. Ebner fogadni. A helyi csoport és Wizo keretéből alakult fogadó és rendezőbizottsághoz az orth. hitközség vezetősége is csatlakozott, hogy a maga részéről is dr. Ebnernek kijáró tisztelettel fogadja Sibiu zsidóságának nagy vendégét.

Nagy őszi kalap-, nyakkendő és fehérnemű-vásár
„FRATII FODOR“-nál Piața Unirii 28.

— A bucuresti egyetemi szenátus és az új főiskolai rendeletek. Bucurestiből jelentik: A bucuresti egyetem szenátusa tegnap este összeült és megvitatta az egyes fakultások válaszát a közoktatásügyi minisztérium kérdéseire a főiskolai törvény módosítását illetően. Megállapították, hogy a törvény módosítására nincs szükség, mert a minisztérium által több ujnak mondott probléma megoldást talál a régi rendszabályokban. Például az egyetemi autonómiát eléggé korlátozzák a jelen érvényben lévő törvények, melyeknek intézkedései vannak az egyetemi fegyelmre nézve is. A minisztériumoknak azt a javaslatát, hogy az egyetemi illeteket központosítsák, keresztülvihetetlennek találták.

— Mendel Hus deji koncertje. A deji Zsidó Négyelet agilis vezetősége október 13-án, kedden este rendezte az Aggmenház javára nagyszabású fényesnek ígérkező jótékonycélu műsoros estélyét. A kitűnő helyi számokon kívül az est kimagasló száma az Ardeal szerete ismert és nálunk is rendkívül népszerű hangverseny énekesnő Mendel Hus fellépése esz, akinek gyönyörű hangját és elsőrangú előadó képességét a deji közönségnek volt alkalma már megismerni. Clujról még Schönfeld Hédy, a kitűnő fiatal zongorista és Felsner László, az ismert kiváló csellista meghívást kaptak. Ugyancsak vendégként lép fel a bécsi akadémia nagytehetségű növendéke, Bander László is.

— Ifj. Horváth Pál. (Földes Imre új színházának bemutatója a Magyar Színházban). Földes Imre új színműve, amelyet a színház tegnap este mutatott be, az ugynevezett társadalmi színművek előzetesével és igényességével íródott, anélkül, hogy akár a régi Földesdarabok (Hivatalnok urak, A császár katonái), akár pedig a valóban társadalmi darabok komolyságát, vagy legalább is hatásosságát elérné. Ifj. Horváth Pál egy modern fenyegető-féle, nyegle karrierista és egyben Zeus homlokából teljes fegyverzetben kiugró társadalmi megváltó, aki a krízis betegségében szenvedő gyárvállalatok talpraállításával foglalkozik. Ha a krízis okait és következményeit olyan egyszerűen, olyan könnyedén lehetne megszüntetni, mint ahogyan azt ifj. Horváth Pál csinálja, úgy valószínűleg szerte a világon feltalálták, vagy alkalmazták volna már gyógyomlóját. S ha a darab mégis szórakoztató és részleteiben még érdekesnek is mondható, úgy ennek az az oka, hogy a szerző jólmeglátott figurákat rajzol. Az előadás szenzációja a forgószínpad első alkalmazása volt színházunkban. A hatás nem is maradt el, bár még sok javításra és fejlődésre van szükség e téren. Reméljük azonban, hogy az igazgatóság áldozatkészsége végül is ki fogja küszöbölni a zökkenőket s nemcsak egyes jelenetekre korlátozva fogja alkalmazni a forgószínpadot, hanem — a szíkséghez mérten — az összes gyors változást igénylő színpadi fordulatokra. Az előadás nem volt teljesen kielégítő, bár voltak fénypontjai is. Igy Forgács Sándor főkönyvelője, amelynek tragikomikus figuráját annyi művészettel, annyi szatirizáló tehetséggel alakította, hogy szinte teljesen feledtette az előadás hiányosságait. Kovács György felületesen játszott, szerepét se igen tudta s az első képekben a kellelénél derűsebb volt. Ez lerontotta a többi képekben már előnyösen kialakuló játékának hatását. Kitűnő volt Tóth Elek az öreg gyárigazgató szerepében és Harmath Jolán, aki a bárónőt játszotta. A három hivatalnok-típus Tompa Pufi, Csóka József és Fülöp Sándor alakította karakterisztikusan. Jenei János, Czoppán Flóra, Nagy István, Lantos Béla, Borovszky Oszkár és az összes többi epizódszereplők is dicséretes munkát végeztek.

620 lejért utazhat Bucurestibe és vissza

Indulás minden hétfőn este gyorsvonattal, börtüleses Pullmann-kocsiban, fenntartott ülőhelyen. — Visszautazás szerdán este. Jegyek válthatók: „CENTROPA“ utazási vállalat képviselője: „AGIMEX“ ügynőknél Cluj, Piața Unirii 3. Telefon: 2-29. Telefon: 2-29.

A „Hadassah“ timisoreai leánycsoport szeptember 23-ikán tartott gyűlésén Székely Klári olvasott fel revüt. Ziltzer Vera ismertette Louis Lewnison életét és műveit. Bővebben foglalkozott „Az örök sziget“ című könyvvel. Az előadást élénk vita követte.

DARLING
AZ ELŐKELŐ HÖLGY HARISNYÁJA

DARLING 60 strapánára
DARLING CHIC elegáns
DARLING BLEU legfinomabb

A FINOM FEHÉRNEMŰ
DARLING

DARLING
AZ ELŐKELŐ HÖLGY HARISNYÁJA

DARLING 60 strapánára
DARLING CHIC elegáns
DARLING BLEU legfinomabb

A FINOM FEHÉRNEMŰ
DARLING

— Paradoxonnak tűnik — és mégsem az, ha azt állítják, hogy Odol által őrizheti meg karcsu vonalát. Sportoló hölgyek és urak igazolják, hogy egy Odol-lal való szájbőlítés a legjobban hűt és felüdít és ezáltal teljesen megszünteti a szomjúság érzését. Amikor Ön iszik, akkor a szervezetbe került folyadékkal gyarapítja testületét és veszélyeztetni vonalának karcsúságát. Ha a sporthoz Odol-t használ, akkor karcsu marad.

Szép asszonyok hí barátja a LYSOFORM! Használjon valódi LYSOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös félelemtől, a rettegett következményektől, hogy védekezhessen a kellemetlen meglepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a baktériumok, a nem kívánatos csirák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres és idejében alkalmazott valódi LYSOFORM öblítésekkel. A biztos hatósi és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegekben valódi, kímélve nem kapható.

— Eljegyzés. Mayer Imre Hatag és Grossmann Böske Hatag jegyesek.

A ROMÁN OPERA MÜSORA:

Vasárnap, október 11: Turandot. (Matiné.)
Hétfő, október 12: Cärevis.
Szerda, október 14: Faust.

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma, vasárnap utoljára: Sámson. Harry Baur és Gaby Morlay. Román-magyar feliratokkal.
Vasárnap délelőtt 11.20 órakor olcsó matiné-előadás.
Holnap, hétfőtől csak pár napig: A tavasz ébredése. Simone Simon és Jean Pierre Aumont hangulatos filmje a küzdelmes, de szép diákleletből. A legfrissebb Fox világhírű és Romániai aktualitások.

EDISON MOZGÓ MÜSORA:

3 film egyszerre: I. She — Az élet lángja. Monumentális filmremek. Helen Gahagan, Randolph Scott. II. Vándorfényképészek. Pat és Patachon. III. Journal. Helyárok: 10 és 15 lej. Kezdete: 3, 6, 9 órakor.
Hétfőtől 3 film román és magyar feliratokkal: I. Virágfakadás. Látványos drámai operett. Richard Tauberrrel. II. Szoknyás ördögök. Vig revü. Szépség, fiatalság filmje. Dick Povell, Adolph Menjou. III. Journal. Helyárok: 10 és 15 lej. Kezdete: 3, 6 és 9 órakor.

Ma van a cionista helyi-csoport teaestje

Cluj, október 10. Cluj zsidóságának ma ismét ünnepi estje lesz. A cionista helyi-csoport ezuttal először rendez olyan teaestélyt, amely a zsidóság belső életének megszervezésére irányuló munka anyagi alapjainak erősítésére szolgál. A Pallace kávéház összes helyiségeiben rendezendő teaestélyben a város zsidó társadalmának legjava fog felvonulni, nyilván abból az elgondolásból, hogy a zsidóság belső életének helyi csoportja által véghezvitt kulturális munkája rendkívül fontos és a város zsidó élete számára. A teaestélyt egyik legutóbbi számunkban tévesen szombat estére jeleztük, ezért ismételt felhívjuk az olvasók figyelmét, hogy azt ma, vasárnap este 9 órai kezdettel tartják meg.

— A béiben keletkező mérgek által okozott rosszullétnél egy-két pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz, gyors és alapos belkiürítő hatásánál fogva, a legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

— Orvosi hír. Dr. Farkas Imre belgyógyász és szívspecialista rendelőjét Str. Sincal 5-7 szám alá helyezte át.

— Bált rendez a cluji nyomdászok delegációja. A cluji nyomdászok Gutenberg dalköre október 17-én, szombaton este az új iparkamara dísztermében nyomdász-bált rendez. A bál jövedelmét a munkanélküli nyomdászok felségélyezésére fordítják.

Szabadalmakat előkészít és kieszközöl

gépészeti és vegyészeti tárgyat is
MARKO V. okl. gépészmérnök
műszaki irodája
CLUJ, Calpa Regele Ferdinand 43-45.
Telefon: 453. Telefon: 453.

